Republica Moldova

PARLAMENTUL

COD Nr. CP3/2009
din 02.02.2009

CODUL SUBSOLULUI

Publicat : 17.04.2009 în MONITORUL OFICIAL Nr. 75-77 art. 197 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din 24.09.18 în baza modificărilor prin
LP194 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art.537

Avînd în vedere importanţa majoră a folosirii raţionale şi protecţiei subsolului, în scopul apărării intereselor statului şi cetăţenilor Republicii Moldova, precum şi ale beneficiarilor subsolului, Parlamentul adoptă prezentul cod.

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Noţiuni de bază şi definiţii
În sensul prezentului cod, noţiunile utilizate se definesc după cum urmează :
bază de materie primă minerală - totalitatea rezervelor de substanţe minerale utile şi componentelor însoţitoare explorate, evaluate în prealabil, care pot fi folosite în diverse domenii ale economiei ţării;
beneficiar al subsolului - persoană juridică sau fizică care, în conformitate cu prevederile legislaţiei, are dreptul să desfăşoare activităţi legate de folosirea subsolului;
cercetare geologică a subsolului - complex de lucrări efectuate în scopul determinării structurii scoarţei terestre şi a proceselor ce decurg în ea, prospectării şi explorării substanţelor minerale utile, construirii sau exploatării construcţiilor subterane care nu sînt legate de extragerea substanţelor minerale utile, precum şi al organizării în subsol a obiectivelor geologice protejate;
excavaţie minieră - construcţie în subsol sau la suprafaţă, creată în urma lucrărilor miniere, care reprezintă o cavitate în masivul de roci;
extinderea bazei de materie primă minerală – complex de lucrări de explorări geologice efectuate în scopul descoperirii de zăcăminte noi sau de rezerve noi (sporirea rezervelor) de substanţe minerale utile pentru compensarea micşorării acestora în urma extragerii sau a altor factori;
întreprindere minieră - agent economic care foloseşte subsolul în scopul extragerii substanţelor minerale utile şi prelucrării lor;
materie primă minerală - substanţe minerale utile extrase, ce au fost supuse prelucrării primare;
monitoringul stării subsolului - sistem de observaţii regulate asupra stării subsolului în scopul depistării la timp a schimbărilor stării lui, evaluarea acestor schimbări, preîntîmpinarea şi înlăturarea consecinţelor proceselor şi fenomenelor negative;
perimetru geologic - sector al subsolului atribuit pentru cercetare geologică;
perimetru minier - sector al subsolului atribuit pentru extragerea substanţelor minerale utile, construirea sau exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, precum şi pentru organizarea obiectivelor geologice protejate;
resurse informaţionale geologice de stat – totalitatea documentelor şi seturilor de documente care

conţin informaţie geologică şi altă informaţie despre subsol, aflate în Fondul de stat de informaţii privind subsolul, precum şi produsele informaţionale create în baza acestora;
rezerve de balanţă ale substanţelor minerale utile - cantitatea de substanţe minerale utile din zăcăminte, determinată în urma cercetărilor geologice , care , conform condiţiilor tehnico - economice aprobate, este oportună pentru valorificare industrială;
sector de subsol - parte de subsol geometrizată, atribuită pentru folosire, care are hotare în spaţiu, ale căror coordonate sînt fixate sub formă de tabel şi/sau în formă grafică;
subsol - parte a scoarţei terestre aflată sub stratul de sol fertil, iar în lipsa acestuia, sub suprafaţa terestră şi fundul bazinelor de apă şi apelor curgătoare, care ajunge pînă la adîncimi accesibile pentru cercetare geologică şi valorificare;
substanţe minerale utile - acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi şi ape subterane, ale căror compoziţie chimică şi proprietăţi fizice permit folosirea lor în sfera producţiei materiale şi consumului imediat sau după prelucrare. La substanţe minerale utile se referă şi rămăşiţele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol*;*
zăcămînt de substanţe minerale utile – acumulare naturală de substanţe minerale utile care , din punct de vedere cantitativ şi calitativ, poate fi obiect de valorificare industrială în condiţiile stării actuale a tehnicii şi economiei, fapt confirmat prin înregistrarea corespunzătoare în balanţele de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile.
Articolul 2. Scopul şi domeniul de reglementare
Prezentul cod reglementează relaţiile miniere în vederea asigurării folosirii raţionale şi complexe a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală şi altor necesităţi ale economiei naţionale, protecţiei subsolului, asigurării securităţii lucrărilor la folosirea subsolului, precum şi apărării drepturilor persoanelor fizice şi persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare.
Articolul 3. Principiile legislaţiei cu privire la subsol
Legislaţia cu privire la subsol se bazează pe următoarele principii :
a) asigurarea folosirii raţionale , complexe şi inofensive a subsolului;
b) asigurarea protecţiei subsolului şi mediului înconjurător;
c) asigurarea îmbinării intereselor naţionale şi regionale;
d) asigurarea extinderii bazei de materie primă minerală;
e) asigurarea egalităţii în drepturi şi a intereselor legitime ale tuturor persoanelor juridice şi fizice la folosirea subsolului;
f) transparenţa folosirii subsolului.
Articolul 4. Legislaţia cu privire la subsol
(1) Legislaţia cu privire la subsol se bazează pe Constituţia Republicii Moldova şi cuprinde prezentul cod, alte legi şi acte normative, adoptate în conformitate cu acesta.
(2) Tratatele internaţionale în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului, parte la care este Republica Moldova, constituie parte integrantă a legislaţiei Republicii Moldova cu privire la subsol.
(3) Relaţiile legate de folosirea şi protecţia terenurilor, apelor, pădurilor, ce apar în procesul folosirii subsolului, se reglementează prin legile şi actele normative corespunzătoare.
(4) Relaţiile juridico-civile legate de folosirea subsolului se reglementează de normele legislaţiei civile , dacă acestea nu sînt reglementate de normele prezentului cod.
(5) Persoanele juridice şi fizice străine beneficiază de aceleaşi drepturi şi poartă aceleaşi obligaţii pentru folosirea subsolului ca şi persoanele juridice şi fizice din Republica Moldova, conform legislaţiei.
Articolul 5. Participanţii la relaţiile miniere
(1) Participanţi (subiecţi) la relaţiile miniere sînt statul, unităţile administrativ-teritoriale, persoanele juridice şi fizice din Republica Moldova, precum şi persoanele juridice şi fizice străine.
(2) În numele statului şi al unităţilor administrativ-teritoriale, la relaţiile miniere participă autorităţile administraţiei publice centrale şi locale în conformitate cu împuternicirile stabilite de legislaţie.

(3) Persoanele juridice şi fizice, după ce li se atribuie în folosinţă sectoare de subsol, dobîndesc statut de beneficiari ai subsolului.
Articolul 6. Proprietatea asupra subsolului, substanţelor minerale utile şi materiei prime minerale
(1) Bogăţiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanţele minerale utile pe care le conţine, precum şi spaţiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietăţii publice a statului, sînt inalienabile, insesizabile şi imprescriptibile.
(2) Sectoarele de subsol nu pot fi înstrăinate, ele pot fi date numai în folosinţă. Toate actele juridice sau acţiunile care, în mod direct ori indirect, violează dreptul de proprietate publică a statului asupra subsolului sînt lovite de nulitate absolută.
(3) Materia primă minerală extrasă aparţine beneficiarului subsolului cu drept de proprietate în cazul în care contractul nu prevede altfel.
Articolul 7. Fondul de stat al subsolului şi Fondul de stat al zăcămintelor de substanţe minerale utile
(1) Subsolul Republicii Moldova constituie Fondul de stat al subsolului, care include:
a) sectoarele de subsol atribuite în folosinţă în conformitate cu prevederile legislaţiei cu privire la subsol (fondul subsolului repartizat);
b) sectoarele de subsol neatribuite în folosinţă (fondul subsolului nerepartizat).
(2) Fondul de stat al zăcămintelor de substanţe minerale utile include toate zăcămintele cu rezervele industriale de substanţe minerale utile evaluate. Fondul de stat al zăcămintelor de substanţe minerale utile este parte a Fondului de stat al subsolului.
(3) Fondul de stat al subsolului şi Fondul de stat al zăcămintelor de substanţe minerale utile se administrează de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale de pe lîngă Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Capitolul II
Reglementarea de către stat a folosirii subsolului

Articolul 8. Organele administraţiei publice centrale care asigură administrarea de stat în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului
Administrarea de stat în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului se efectuează de Guvern, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului şi Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale care activează pe lîngă Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Articolul 9. Competenţa Guvernului în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului de competenţa Guvernului sînt:
a) asigurarea realizării politicii statului în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului;
b) stabilirea modului de gestionare a Fondului de stat al subsolului ca obiect al proprietăţii de stat;
c) aprobarea tarifelor şi normelor de timp pentru lucrările de explorări geologice finanţate din bugetul de stat;
d) aprobarea programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală pentru satisfacerea necesarului ţării în resurse industriale de substanţe minerale utile şi luarea măsurilor pentru realizarea acestora;
e) aprobarea, la propunerea Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a listei substanţelor minerale utile de importanţă naţională;
f) adoptarea hotărîrilor cu privire la transmiterea pentru valorificare industrială a zăcămintelor de substanţe minerale utile de importanţă naţională;
g) aprobarea cotelor la exportul de materie primă minerală şi a limitelor de extragere a unor tipuri de substanţe minerale utile;
h) aplicarea restricţiilor la folosirea subsolului pe sectoare aparte pentru asigurarea securităţii naţionale şi protecţiei mediului înconjurător;
i) stabilirea modului de folosire şi protecţie a subsolului, de elaborare şi aprobare a standardelor, normelor şi regulilor corespunzătoare;

j) stabilirea modului de efectuare a expertizei de stat a informaţiei geologice privind subsolul şi de aprobare a rezervelor de substanţe minerale utile;
k) stabilirea modului de atribuire a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile, construirea sau exploatarea obiectivelor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
l) stabilirea modului de prezentare de către beneficiarii subsolului a rapoartelor privind mişcarea rezervelor de substanţe minerale utile;
m) stabilirea modului de construire pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile şi de amplasare a construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
n) stabilirea modului de înfiinţare şi ţinere a Fondului de stat de informaţii privind subsolul;
o) stabilirea modului de exercitare a controlului de stat asupra cercetării geologice a subsolului, folosirii raţionale şi protecţiei acestuia;
p) stabilirea modului de exercitare a supravegherii miniere de stat;
q) reglementarea comerţului substanţelor minerale utile solide ..
Articolul 10. Competenţa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
De competenţa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului sînt:
a) elaborarea şi promovarea politicii statului în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului;
b) elaborarea programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală a ţării, asigurarea realizării acestora;
c) aprobarea listei sectoarelor de subsol scoase la concurs pentru dreptul de folosire a acestora;
d) adoptarea deciziilor cu privire la transmiterea pentru valorificare industrială a zăcămintelor de substanţe minerale utile, cu excepţia celor de importanţă naţională;
e) exercitarea controlului ecologic de stat în domeniul folosirii subsolului;
f) adoptarea deciziilor cu privire la limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosire a subsolului în cazurile încălcării normelor şi regulilor de folosire a subsolului prevăzute de legislaţie;
g) intentarea acţiunilor privind compensarea prejudiciului cauzat mediului înconjurător ca urmare a încălcării legislaţiei cu privire la subsol şi actelor normative în domeniu;
h) aplicarea, în modul stabilit, faţă de persoane cu funcţii de răspundere şi cetăţeni a sancţiunilor pentru nerespectarea legislaţiei cu privire la subsol;
i) stabilirea modului de înregistrare de stat şi de evidenţă de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului;
j) determinarea modului de ţinere a Cadastrului de stat al zăcămintelor şi manifestărilor de substanţe minerale utile, balanţelor de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile şi Cadastrului de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
k) determinarea modului de efectuare a lucrărilor de explorări geologice din contul mijloacelor agenţilor economici;
l) efectuarea expertizei ecologice de stat a proiectelor sau schemelor tehnologice pentru folosirea subsolului;
m) aprobarea actelor normative, normelor şi regulilor în domeniul cercetării geologice a subsolului, folosirii şi protecţiei acestuia;
n) prezentarea către Guvern a listei substanţelor minerale utile de importanţă naţională.
Articolul 11. Competenţa Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale
De competenţa Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale sînt:
1) în domeniul cercetării şi folosirii subsolului:
a) realizarea politicii statului în domeniul cercetării geologice, folosirii raţionale şi protecţiei subsolului;
b) elaborarea, în comun cu organele centrale de specialitate şi alte instituţii interesate, a programelor de stat de cercetare geologică a subsolului în scopul extinderii bazei de materie primă minerală şi monitoringului stării subsolului, asigurarea realizării acestora;
c) exercitarea funcţiei de beneficiar al lucrărilor de explorări geologice finanţate din bugetul de stat;
d) înregistrarea de stat şi evidenţa de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului;

e) organizarea expertizei de stat a rezervelor de substanţe minerale utile conform rezultatelor lucrărilor de explorări geologice;
f) ţinerea Fondului de stat de informaţii privind subsolul;
g) ţinerea Cadastrului de stat al zăcămintelor şi manifestărilor de substanţe minerale utile şi balanţelor de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile;
h) organizarea şi desfăşurarea concursurilor pentru dreptul de folosire a sectoarelor de subsol;
i) atribuirea perimetrelor geologice;
j) atribuirea perimetrelor miniere, precum şi anularea actelor perimetrelor miniere în cazul nerespectării prevederilor prezentului cod;
k) ţinerea Cadastrului de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
l) elaborarea proiectelor de acte legislative şi normative, de standarde, norme şi reguli privind cercetarea geologică, folosirea şi protecţia subsolului; elaborarea şi aprobarea, în limitele competenţei, a cerinţelor metodice privind cercetarea subsolului;
m) coordonarea ridicării de construcţii pe suprafeţe cu zăcăminte de substanţe minerale utile explorate, precum şi coordonarea proiectării sondelor de exploatare şi a prizelor de captare a apelor subterane, documentaţiei tehnice elaborate şi a materialelor pentru obţinerea autorizaţiei pentru folosirea specială a apei;
n) monitorizarea, în limitele competenței, a lucrărilor de explorări geologice;
o) elaborarea de propuneri pentru lista substanţelor minerale utile de importanţă naţională;
r) verificarea existenţei planurilor anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere şi coordonarea normativelor de pierderi de substanţe minerale utile;
2) în domeniul supravegherii miniere:
a) efectuarea expertizei documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect privind exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, construirea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
d) ţinerea registrului obiectivelor miniere;
e) pregătirea documentelor necesare pentru atribuirea, înregistrarea şi anularea actelor perimetrelor miniere;

Articolul 12. Competenţa autorităţilor administraţiei publice locale în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului

(1) De competenţa autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi sînt:
a) coordonarea atribuirii terenurilor proprietate publică a unităţii administrativ-teritoriale pentru cercetare geologică şi exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile;
b) participarea la elaborarea programelor de extindere şi folosire raţională a bazei de materie primă minerală la nivel local şi luarea măsurilor pentru realizarea acestora;
c) controlul asupra respectării regulilor de comercializare a substanţelor minerale utile solide în afara locurilor de extragere .
(2) De competenţa autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul al doilea sînt:
a) elaborarea programelor de extindere şi folosire raţională a bazei de materie primă minerală la nivel local şi asigurarea realizării acestora;
b) participarea la soluţionarea problemelor legate de respectarea intereselor social-economice şi ecologice ale populaţiei din teritoriu în cazul atribuirii subsolului în folosinţă;
c) participarea la elaborarea programelor de stat de cercetare geologică a subsolului şi de extindere a bazei de materie primă minerală.

Capitolul III
Folosirea subsolului

Articolul 13. Dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol
(1) Dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol înseamnă posibilitatea beneficiarului subsolului

de a realiza tipurile de folosire a sectorului de subsol stipulate la art.14.
(2) Dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol se realizează în limitele sectorului atribuit beneficiarului subsolului sub formă de perimetru minier sau geologic, potrivit clauzelor prevăzute de contract.
(3) Dreptul de extragere a substanţelor minerale utile, inclusiv a apelor subterane şi resurselor curative naturale, dă beneficiarului subsolului posibilitatea de a desfăşura pentru o perioadă stabilită activităţi.
Articolul 14. Tipurile de folosire a subsolului
Subsolul se atribuie în folosinţă pentru:
a) cercetare geologică, inclusiv prospectarea, evaluarea şi explorarea zăcămintelor de substanţe minerale utile şi alte tipuri de cercetări geologice:
b) extragerea substanţelor minerale utile, inclusiv a apelor subterane şi resurselor curative naturale:
c) construirea şi exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile:
d) înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor industriale:
e) organizarea obiectivelor geologice protejate:
f) colectarea materialelor mineralogice, paleontologice , altor materiale geologice de colecţie.
Articolul 15. Termenele de folosire a subsolului
(1) Sectoarele de subsol se atribuie în folosinţă pe un termen limitat (folosire temporară) sau nelimitat.
(2) Pe termen nelimitat, sectoarele de subsol se atribuie autorităţilor administraţiei publice centrale, instituţiilor publice din subordinea acestora pentru exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile , înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor industriale, organizarea obiectivelor geologice protejate .
(3) În folosire temporară, sectoarele de subsol se atribuie pentru:
a) cercetarea geologică a subsolului, construirea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile - pe un termen de pînă la 5 ani:
b) extragerea substanţelor minerale utile - pe perioada exploatării zăcămîntului, conform documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect aprobate:
c) extragerea apelor subterane - pe un termen de pînă la 25 de ani.
(4) În caz de necesitate , termenul de folosire temporară a sectorului de subsol se prelungeşte, la solicitarea beneficiarului, de către organul care a atribuit subsolul în folosinţă, dacă se respectă condiţiile de folosire a subsolului stipulate în contract, dar nu mai mult decît pe termenul maxim stabilit la alin.(3).
(5) Termenele de folosire a sectoarelor de subsol încep să curgă din ziua atribuirii lor în folosinţă şi includ timpul necesar pentru aducerea sectoarelor deteriorare ale subsolului în stare bună pentru folosire în continuare.
Articolul 16. Temeiuri de apariţie a dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol
Temeiurile de apariţie a dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol sînt:
1) hotărîrea Guvernului , adoptată :
a) ca urmare a concursului pentru dreptul de explorare sau extragere a substanţelor minerale utile de importanţă naţională în bază de concesiune, conform Legii nr.534-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la concesiuni:
b) în scopul înhumării (depozitării) substanţelor nocive şi deşeurilor industriale în straturile adînci:
c) în vederea organizării obiectivelor geologice de importanţă naţională, protejate de stat:
d) în alte cazuri prevăzute de lege:
2) hotărîrea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului privind transmiterea sectoarelor de subsol în folosinţă în scopul cercetării geologice, extragerii substanţelor minerale utile,construirii şi/sau exploatării construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, precum şi în alte scopuri, cu excepţia cazurilor determinate la pct.1):
3) transmiterea ori trecerea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol conform prevederilor

legislaţiei civile cu privire la succesiunea de drept în cazul reorganizării persoanei juridice:
4) stabilirea şi confirmarea faptului descoperirii zăcămîntului de substanţe minerale utile de către beneficiarul subsolului ca urmare a lucrărilor efectuate pe bază de concurs din contul mijloacelor financiare proprii.
Articolul 17. Cerinţele antimonopoliste şi asigurarea publicităţii şi transparenţei la folosirea subsolului
(1) Se consideră ilegale activităţile autorităţilor administraţiei publice, precum şi ale diferiţilor agenţi economici, ce au drept scop:
a) limitarea, contrar condiţiilor concursului, a accesului de participare la concurs a persoanelor juridice şi fizice ce intenţionează să obţină dreptul de folosinţă asupra subsolului în conformitate cu prezentul cod:
b) eschivarea de la acordarea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol către cîştigătorii concursului:
c) discriminarea beneficiarilor subsolului la acordarea accesului la obiectivele de transport şi infrastructură.
(2) Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului elaborează, iar Guvernul aprobă reglementări în ceea ce priveşte cantitatea-limită a rezervelor de substanţe minerale utile atribuită unui agent economic.
(3) în scopul asigurării publicităţii şi transparenţei folosirii subsolului, actele normative, anunţurile privind concursurile (tenderele) pentru dreptul de folosinţă asupra subsolului şi rezultatele acestora, comunicatele privind atribuirea sectoarelor de subsol în folosinţă , formularele de documente şi altă informaţie din domeniul relaţiilor miniere se publică î Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi se plasează în regim interactiv pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 18. Atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol
(1) Atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol se efectuează în baza prevederilor art.16 şi se legalizează prin contract.
(2) Contractul pentru folosirea sectorului de subsol este un act ce confirmă dreptul beneficiarului de a folosi sectorul de subsol în limitele perimetrului minier sau geologic, în conformitate cu scopurile indicate în contract , în decursul termenului stabilit, cu respectarea de către beneficiar a condiţiilor stipulate anterior. Contractul pentru folosirea sectorului de subsol se încheie , sub sancţiunea nulităţii, în scris şi este supus înregistrării de stat, ţinîndu - se cont de prevederile prezentului cod.
(3) Contractul se încheie pentru unul sau mai multe tipuri de folosire a subsolului.
(4) Încheierea contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol, evidenţa lor de stat şi ţinerea registrului contractelor se efectuează de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
(5) Pentru încheierea contractului pentru folosirea sectorului de subsol, agentul economic:
a) va depune la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului o cerere, în care va indica denumirea, tipul de proprietate, forma juridică de organizare şi elementele de identificare;
b) va anexa la cerere datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic special şi de specialişti pentru efectuarea tipului respectiv de lucrări la folosirea subsolului, propunerile sale privind condiţiile folosirii sectorului de subsol.
(6) Materialele prezentate în conformitate cu alin.(5) se examinează de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. în termen de 30 de zile, decizia comunicîndu - se solicitantului.
(7) Concesiunea se legalizează prin contract, conţinutul şi modul încheierii acestuia stabilindu-se în conformitate cu legislaţia cu privire la concesiuni, prezentul cod şi Codul civil.
(8) Contractul pentru folosirea sectorului de subsol se încheie în baza rezultatelor concursului public, cu respectarea prevederilor art.16 şi 21.
Articolul 19. Condiţiile de bază şi cele suplimentare de folosire a subsolului incluse în contractul pentru folosirea sectorului de subsol
(1) Condiţii le de bază de folosire a subsolului incluse în contract sînt :
a) tipul şi termenul de folosire a subsolului;

b) limitele sectorului de subsol atribuit;
c) condiţiile în baza cărora subsolul se atribuie în folosinţă;
d) volumele lucrărilor de cercetare geologică a subsolului;
e) realizarea măsurilor de protecţie a subsolului şi a mediului înconjurător;
f) volumul planificat al extragerii substanţelor minerale utile;
g) termenul planificat de dare a obiectivelor în exploatare;
h) termenul planificat de recultivare a terenurilor degradate.
(2) În contract se stipulează clauze şi cerinţe suplimentare legate de condiţiile specifice ale obiectivelor de folosire a subsolului.
Articolul 20. Concursul pentru dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol
(1) Concursul pentru dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol pentru prospecţiuni şi explorări sau pentru extragerea substanţelor minerale utile se organizează de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale în modul stabilit de Guvern.
(2) Tenderul pentru atribuirea sectoarelor de subsol în baza contractelor de concesiune se organizează conform prevederilor Legii nr.534-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la concesiuni.
(3) Lista sectoarelor de subsol propuse spre atribuire în folosinţă se întocmeşte de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale şi se aprobă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului,cu excepţia cazurilor prevăzute în art.9 lit. e).
(4) Taxa pentru participare la concurs se percepe de la toţi participanţii.
(5) Suma plăţilor se determină din volumul cheltuielilor pentru pregătirea şi perfectarea documentaţiei de concurs, organizarea şi desfăşurarea concursului, totalizarea rezultatelor acestuia şi remunerarea muncii experţilor atraşi.
(6) Veniturile obţinute din desfăşurarea concursului se direcţionează spre acoperirea cheltuielilor legate de organizarea şi desfăşurarea concursului.
Articolul 21. Atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol fără concurs
Sectoarele de subsol se atribuie în folosinţă fără concurs pentru:
a) efectuarea lucrărilor de cercetări geologice , de către organizaţiile geologice, la comanda de stat, conform planului pe obiecte, aprobat pe anul bugetar respectiv;
b) explorarea sau exploatarea industrială a zăcămintelor de ape subterane potabile în scopul alimentării centralizate cu apă a populaţiei ori a obiectivelor industriale;
c) explorarea sau extragerea resurselor curative naturale (ape minerale, nămol curativ şi saramură mîloasă) de către instituţiile curative, fără dreptul de comercializare în afara instituţiei respective a producţiei extrase;
d) valorificarea industrială a zăcămîntului dacă cercetarea lui geologică, pînă la aprobarea rezervelor de substanţe minerale utile, a fost realizată din contul mijloacelor agentului economic;
e) efectuarea cercetărilor geologice în scopul fundamentării şi proiectării obiectivelor industriale şi construcţiilor civile;
f) construirea şi/sau exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, inclusiv pentru înhumarea (depozitarea) substanţelor radioactive, toxice şi altor substanţe dăunătoare, a deşeurilor industriale şi menajere;
g) explorarea, explorarea geologică suplimentară pentru sporirea rezervelor sau extragerea substanţelor minerale utile dacă sectorul de subsol solicitat este alăturat zăcămîntului de substanţe minerale utile de acelaşi tip, exploatat de solicitant;
h) organizarea obiectivelor geologice protejate;
i) colectarea materialelor mineralogice, paleontologice şi altor materiale geologice de colecţie.
Articolul 22. Perimetrele geologice şi miniere
(1) Sectoarele de subsol se atribuie în folosinţă sub formă de perimetru geologic sau minier.
(2) Perimetrul geologic determină suprafaţa sectorului atribuit în folosinţă, cu limitare în adîncime sau fără limitare.Limitarea în adîncime poate fi stabilită în metri, calculaţi de la suprafaţă sau legaţi de un anumit contact geologic (litologic, de vîrstă ş.a.).
(3) În limitele perimetrului geologic pot concomitent efectua lucrări mai mulţi beneficiari ai

subsolului, cu condiţia cercetării geologice a diverse tipuri de substanţe minerale utile. Relaţiile dintre beneficiarii subsolului, în aceste cazuri, sînt prevăzute în contractele pentru folosirea sectoarelor de subsol.
(4) Perimetrul geologic se atribuie de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale şi se confirmă prin actul respectiv.
(5) Perimetrul minier se atribuie pentru extragerea substanţelor minerale utile , construirea şi exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, organizarea obiectivelor geologice protejate.
(6) Proiectul perimetrului minier pentru extragerea substanţelor minerale utile se elaborează de organizaţia de proiectare a întreprinderilor miniere extractive în baza documentaţiei geologice; în celelalte cazuri - în baza proiectelor tehnice (tehnologice).
(7) La determinarea limitelor perimetrului minier se iau în considerare mărimea obiectivului folosinţei (zăcămîntului, construcţiei subterane etc.) şi zonele de influenţă tehnologică a lucrărilor legate de folosirea subsolului (excavaţiile miniere de acces şi de exploatare, pilonii de protecţie, bordurile carierei, hotarele efectuării inofensive a lucrărilor miniere şi de explodare etc.) . Perimetrul minier va fi limitat în adîncime. La atribuirea sectoarelor de subsol pentru extragerea apelor subterane, limitele perimetrului minier sînt cele ale zonei de strictă protecţie sanitară.
(8) Beneficiarul subsolului care a primit în folosinţă sectorul de subsol sub formă de perimetru minier are dreptul exclusiv de a realiza activităţi în limitele acestuia, în strictă conformitate cu contractul încheiat. Activitatea altor persoane în limitele perimetrului minier poate fi efectuată numai cu acordul beneficiarului subsolului şi al autorităţii care a atribuit dreptul de folosinţă a sectorului de subsol.
(9) Limitele perimetrului minier pot fi precizate la aprobarea proiectelor tehnice (tehnologice) pentru exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile şi construirea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile.
(10) Perimetrul minier se atribuie de către Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale şi se confirmă prin actul respectiv.
(11) Modul de atribuire a perimetrelor geologice şi miniere se stabileşte de Guvern.

Articolul 22[1]. Actul de confirmare a perimetrului geologic

(1) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actului de confirmare a perimetrului geologic pentru agenții economici se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezentul cod.
(2) Pentru obținerea actului de confirmare a perimetrului geologic, solicitantul depune la autoritatea emitentă a actelor permisive în domeniul mediului o cerere în care se indică denumirea, tipul de proprietate, forma juridică de organizare și elementele de identificare ale întreprinderii, la care se anexează:
a) copia de pe contractul cu privire la atribuirea sectorului de subsol în folosință pentru cercetare geologică;
b) extras de pe harta topografică la scara de 1:25000 sau 1:10000, cu limitele sectorului de subsol atribuit şi cu coordonatele geografice ale punctelor unghiulare stabilite în sistemul de coordonate MOLDREF99.
(3) Termenul de examinare a materialelor depuse şi de eliberare a actului de confirmare a perimetrului geologic nu va depăşi 15 zile de la data depunerii cererii.
(4) Actul de confirmare a perimetrului geologic este valabil pentru perioada prevăzută la art. 15.
(5) Actul de confirmare a perimetrului geologic se anulează la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol atribuit pentru cercetare geologică, fapt despre care beneficiarul de subsol este informat în termen de 10 zile de la data adoptării deciziei.

Articolul 22[2]. Actul de confirmare a perimetrului minier

(1) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actului de confirmare a perimetrului minier pentru agenții economici se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezentul cod.

(2) Pentru obținerea actului de confirmare a perimetrului minier, solicitantul depune la autoritatea emitentă a actelor permisive în domeniul mediului o cerere în care se indică denumirea, tipul de proprietate, forma juridică de organizare și elementele de identificare ale întreprinderii, la care se anexează:
a) copia de pe contractul cu privire la atribuirea în folosință a sectorului de subsol;
b) proiectul perimetrului minier;
c) copia de pe avizul expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.
(3) Termenul de examinare a materialelor depuse şi de eliberare a actului de confirmare a perimetrului minier nu va depăşi 15 zile de la data înregistrării documentelor de către autoritatea emitentă a actelor permisive în domeniul mediului, iar în cazul solicitării perimetrului minier pentru extragerea substanțelor minerale utile – 30 de zile.
(4) Actul de confirmare a perimetrului minier este valabil pentru perioada prevăzută la art. 15.
(5) Actul de confirmare a perimetrului minier se anulează la încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol sau la eliberarea unui nou act de confirmare pentru același sector de subsol.
Articolul 23. Atribuirea sectoarelor de subsol în folosinţă pentru cercetare geologică
(1) Sectoarele de subsol pentru efectuarea prospecţiunilor şi explorărilor substanţelor minerale utile se atribuie beneficiarilor subsolului de către Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, în baza prevederilor art. 16, în limitele perimetrului geologic.
(2) Efectuarea prospecţiunilor şi explorărilor substanţelor minerale utile fără coordonarea şi aprobarea în modul stabilit a proiectului tehnico-geologic se interzice. Reducerea volumului de cercetări geologice ale subsolului în procesul efectuării lucrărilor trebuie argumentată şi este posibilă numai în baza deciziei Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale.
(3) Prospecţiunile şi explorările geologice ale subsolului din contul mijloacelor bugetului de stat se efectuează fără încheierea contractelor după înregistrarea lucrărilor în Fondul de stat de informaţii privind subsolul.
(4) Lucrările de explorări geologice la apele subterane se îndeplinesc numai de către organizaţii de stat specializate care efectuează cercetări geologice.
(5) În cadrul prospecţiunilor şi explorărilor geologice ale subsolului în scopurile precizării parametrilor geologico-minieri şi alegerii metodelor raţionale de extragere şi prelucrare a materiei prime minerale, poate fi efectuată extragerea experimental-industrială limitată a substanţelor minerale utile în baza proiectului coordonat cu autoritatea care a acordat dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol. Substanţele minerale utile extrase sau produsele rezultate din prelucrarea acestora urmează a fi supuse comercializării în modul stabilit.
(6) La atribuirea sectoarelor de subsol pentru explorarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, în contract vor fi prevăzute condiţiile de compensare a cheltuielilor statului la prospectarea şi evaluarea zăcămîntului respectiv de către beneficiarul subsolului în cazul în care acestea au avut loc anterior.
Articolul 24. Atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile
(1) Sectoarele de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile se atribuie în condiţiile contractului încheiat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în baza prevederilor art. 16 din prezenta lege și ale Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și în baza expertizei tehnice de stat, în modul stabilit de legislaţie.
(2) Pînă la încheierea contractului de către comisie, din componenţa căreia fac parte reprezentanţi ai organizaţiei care a efectuat explorări geologice, ai Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale şi ai organizaţiei care primeşte zăcămîntul de substanţe minerale utile pentru valorificare industrială , se efectuează cercetarea suprafeţei zăcămîntului de substanţe minerale utile în scopul determinării existenţei şi stării excavaţiilor miniere, forajelor, reperelor etc. Rezultatele cercetării se consemnează într - un act, care se semnează de membrii comisiei şi se anexează la contract.
(3) Contractul pentru extragerea substanţelor minerale utile se încheie pentru acele sectoare ale subsolului informaţia geologică asupra cărora a trecut expertiza de stat a rezervelor de substanţe

minerale utile. În cazurile în care, pentru efectuarea expertizei de stat a rezervelor, este necesară efectuarea de lucrări de explorări suplimentare, se încheie contract pentru explorare şi extragere cu indicarea termenului de efectuare a expertizei de stat.
(4) În contractul pentru extragerea substanţelor minerale utile vor fi fixate termenele planificate pentru elaborarea proiectului tehnic (tehnologic), de începere a construirii întreprinderii, de începere a extragerii şi ieşirii întreprinderii la capacitatea proiectată.
(5) Încheierea contractului pentru exploatarea pe părţi aparte a zăcămîntului de substanţe minerale utile se interzice.
(6) În cazul în care , ca urmare a extragerii substanţelor minerale utile, se va depista extinderea zăcămîntului în afara limitelor perimetrului minier atribuit, în scopul folosirii raţionale a resurselor minerale, la decizia autorităţii care a atribuit dreptul de a folosi sectorul de subsol, se admite modificarea respectivă a clauzelor contractului în ceea ce priveşte extinderea hotarelor perimetrului minier.
(7) Prelucrarea deşeurilor întreprinderii miniero-extractive şi uzinelor de prelucrare legate de aceasta poate fi efectuată atît conform contractului privind extragerea substanţelor minerale utile, cît şi conform contractului încheiat suplimentar.
(8) Atribuirea dreptului de extragere a apelor subterane cu destinaţie de apă potabilă pentru uz casnic şi tehnică de producţie cu limitele de captare mai puţin de 1000 m3 pe zi se efectuează în baza autorizaţiei eliberate în modul stabilit de legislaţia apelor.
(9) La atribuirea dreptului de extragere a petrolului şi a gazelor naturale, contractul va conţine suplimentar condiţiile de extragere a componenţilor însoţitori ai petrolului şi gazului, de folosire a apelor din straturi, captate la extragerea petrolului şi gazului pentru menţinerea presiunii între straturi, precum şi de conservare a zăcămîntului în întregime sau a unei părţi a acestuia în cazul conţinutului înalt de componenţi agresivi, inclusiv de hidrogen sulfurat.
Articolul 25. Atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol pentru construirea şi/sau exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile
(1) Sectoarele de subsol pentru construirea şi/sau exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se atribuie în folosinţă de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în baza prevederilor art. 16, din prezenta lege și ale Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, precum și în baza expertizei tehnice de stat, în modul stabilit de legislaţie.
(2) Atribuirea sectoarelor de subsol pentru înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi a deşeurilor industriale, pentru evacuarea apelor reziduale se permite în cazuri excepţionale şi cu respectarea normelor, regulilor şi cerinţelor prevăzute de legislaţie.
Articolul 26. Atribuirea sectoarelor de subsol pentru organizarea obiectivelor geologice protejate
(1) În scopul protejării sectoarelor de subsol de importanţă ştiinţifică, istorică, culturală, estetică, sanitar –curativă, ecologică şi de altă natură, precum şi a celor folosite în calitate de poligoane pentru activitate ştiinţifică şi didactică, pot fi organizate obiective geologice protejate de stat.
(2) Modalitatea de folosire a subsolului pentru organizarea obiectivelor geologice protejate de stat se stabileşte de legislaţia din domeniul protecţiei mediului înconjurător.
Articolul 27. Atribuirea sectoarelor de subsol pentru formarea colecţiilor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecţie
Modalitatea de atribuire a sectoarelor de subsol pentru colectarea probelor (mostrelor) de minerale, roci şi minereuri, a resturilor fosilizate de faună şi floră. din care se formează colecţii mineralogice, paleontologice şi alte colecţii geologice, se stabileşte de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
Articolul 28. Atribuirea dreptului de extragere a substanţelor minerale utile larg răspîndite şi a apelor subterane potabile
(1) Extragerea substanţelor minerale utile larg răspîndite se efectuează în baza contractului încheiat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. În contract se reflectă condiţiile stipulate la art.19 alin.(1), cu excepţia celor prevăzute la lit. c), d) şi g).

(2) Extragerea apelor subterane potabile în scopuri menajere şi de uz casnic se permite din fîntînile de mină ori din sondele care se alimentează din primul orizont acvifer de la suprafaţa terestră, care nu constituie sursa de alimentare centralizată cu apă.
(3) Construirea obiectivelor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile pentru necesităţile gospodăriilor individuale se permite fără atribuirea perimetrului minier pînă la o adîncime de 5 metri.
(4) Extragerea, pînă la o adîncime de 5 metri, a rocilor sedimentare, a celor neconsolidate, a argilei, a argilei nisipoase, a nisipului argilos pentru construcţia, reparaţia, modernizarea şi extinderea drumurilor publice, a căilor ferate, a digurilor de protecţie contra inundaţiilor, pentru prevenirea, stoparea şi lichidarea consecinţelor proceselor geologice periculoase se efectuează fără atribuirea subsolului în folosinţă, în baza proiectelor de execuţie coordonate cu Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, supuse expertizei ecologice de stat sau evaluării impactului asupra mediului, cu acordul proprietarului terenului. Cuprinsul proiectului de execuţie în baza căruia se efectuează extragerea respectivă se stabileşte de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale prin ordin.
(5) Controlul și supravegherea de stat asupra respectării actelor normative în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale în cadrul efectuării lucrărilor conform proiectelor de execuție se realizează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
completat prin LP194 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art.537
Articolul 29. Atribuirea terenurilor către beneficiarii subsolului
Atribuirea terenurilor către beneficiarii subsolului se efectuează în conformitate cu legislaţia funciară.
Articolul 30. Transmiterea dreptului de folosinţă asupra subsolului
Dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol, dobîndit conform contractului pentru folosirea sectorului de subsol, nu poate fi transmis persoanelor terţe , inclusiv prin cesiune de creanţă, decît în următoarele cazuri:
a) schimbarea formei de organizare juridică sau a denumirii persoanei juridice beneficiară a subsolului;
b) reorganizarea persoanei juridice beneficiară a subsolului prin fuziune (contopire sau absorbţie) dacă persoana juridică reorganizată poate fi beneficiară a subsolului în conformitate cu legislaţia;
c) reorganizarea persoanei juridice beneficiară a subsolului prin dezmembrare (divizare sau separare) dacă persoana juridică nou-înfiinţată intenţionează să continue activitatea în conformitate cu contractul pentru folosirea sectorului de subsol, acordat fostului beneficiar al subsolului.
Articolul 31. Limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol
(1) Dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat , suspendat sau încetat în scopul asigurării securităţii de stat şi protecţiei mediului înconjurător , precum şi în cazurile încălcării legislaţiei cu privire la folosirea subsolului.
(2) Dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol pe teritoriile localităţilor şi zonelor suburbane, obiectivelor industriale , de transport şi comunicaţii, ale zonelor de protecţie a apelor poate fi limitat sau încetat de către organele abilitate în cazul apariţiei unui pericol pentru viaţa şi sănătatea populaţiei, prejudicierii obiectivelor economice sau mediului înconjurător.
(3) Decizia motivată privind limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol se ia de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 32. Temeiurile limitării , suspendării sau încetării dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol
(1) Dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol poate fi limitat, suspendat sau încetat în cazurile:
a) expirării valabilităţii contractului pentru folosirea sectorului de subsol, inclusiv a contractului de concesiune;
b) dispariţiei necesităţii de folosire a sectorului de subsol prin acord reciproc dintre beneficiarul

subsolului şi autoritatea care a acordat dreptul de folosinţă a sectorului de subsol;
c) apariţiei unui pericol direct pentru viaţa şi sănătatea oamenilor ce activează sau locuiesc în zona de influenţă a lucrărilor legate de folosirea subsolului;
d) imposibilităţii folosirii sectoarelor de subsol ca urmare a calamităţilor naturale sau apariţiei altor situaţii excepţionale;
e) apariţiei necesităţii de retragere a sectorului de subsol atribuit în folosinţă în alte scopuri publice, cu compensarea cheltuielilor efectuate;
f) lichidării sau reorganizării persoanei juridice beneficiară a sectorului de subsol, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.30;
g) încălcării considerabile a clauzelor contractului pentru folosirea sectorului de subsol, inclusiv nerespectării măsurilor de folosire raţională şi protecţie a sectorului de subsol atribuit în folosinţă;
h) neachitării plăţilor pentru folosirea subsolului în termenul stabilit de legislaţia fiscală;
i) nefolosirii sectorului de subsol conform destinaţiei de către beneficiarul lui fără motive întemeiate pe parcursul a doi ani;
j) folosirii sectorului de subsol necorespunzătoare destinaţiei, abaterii de la proiectele tehnice (tehnologice) şi de la planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere;
k) încălcării tehnologiei de prelucrare a materiei prime minerale, ce cauzează pierderi ale acesteia.
(2) Dacă beneficiarul subsolului nu este de acord cu hotărîrea privind limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosinţă asupra sectorului de subsol, acesta este în drept să o conteste pe cale judiciară.

Articolul 33. Modul de încetare a dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol

(1) Încetarea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol, în cazurile prevăzute la art.32 alin. (1) lit. a) şi b), trebuie să fie declarată de către beneficiarul subsolului în scris autorităţii, care a acordat dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol, nu mai tîrziu decît cu 6 luni înainte de încetarea folosirii subsolului .
(2) În cazurile prevăzute la art.32 alin.(1) lit. c), d) şi f), folosirea subsolului încetează după adoptarea de către autoritatea competentă a deciziei respective, cu notificarea în scris a beneficiarului subsolului, iar în cazul prevăzut la lit. e) - nu mai tîrziu decît cu 6 luni înainte de încetarea folosirii subsolului.
(3) În cazurile prevăzute la art.32 alin.(1) lit. g)- k), decizia privind încetarea dreptului de folosinţă asupra sectorului de subsol poate fi luată de către organul competent , după 3 luni de la data primirii de către beneficiarul subsolului a notificării scrise privind încălcările comise de el, dacă în termenul indicat beneficiarul subsolului nu a înlăturat aceste încălcări.
(4) În cazul încetării înainte de termen a dreptului de folosinţă asupra sectorului de subsol, se efectuează lichidarea sau conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile , în modul prevăzut la art.67.
(5) Dacă folosirea sectorului de subsol a încetat în conformitate cu prevederile alin. (1) şi (3), cheltuielile de lichidare sau conservare a excavaţiilor miniere, a obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile le suportă beneficiarul subsolului.
(6) Dacă folosirea sectorului de subsol a încetat în conformitate cu alin.(2) din lipsă de vinovăţie a beneficiarului sectorului de subsol, cheltuielile de lichidare sau conservare a excavaţiilor miniere, a obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor utile le suportă statul ori noul beneficiar al sectorului de subsol.

Articolul 34. Răspunderea pentru nerespectarea clauzelor contractului

(1) Beneficiarul sectorului de subsol răspunde pentru neîndeplinirea clauzelor contractului pentru folosirea sectorului de subsol, cu excepţia cazurilor cînd îndeplinirea clauzelor contractului nu a fost posibilă ca urmare a acţiunilor (inacţiunii) autorităţilor administraţiei publice, care au fost declarate de instanţa de judecată ca fiind ilegale, sau a circumstanţelor de forţă majoră.
(2) Beneficiarul subsolului este obligat să compenseze integral statului prejudiciul cauzat prin nerespectarea clauzelor contractuale.

Capitolul IV
DREPTURILE ŞI OBLIGAŢIILE BENEFICIARILOR SUBSOLULUI

Articolul 38. Drepturile beneficiarilor subsolului
Beneficiarii subsolului au dreptul:
a) să folosească sectoarele de subsol atribuite în conformitate cu scopurile şi clauzele prevăzute în contract;
b) să folosească rezultatele activităţii lor, inclusiv materia primă minerală extrasă şi deşeurile producţiei extractive miniere, după cum găsesc de cuviinţă în cazul în care contractul nu prevede altfel;
c) să sisteze ridicarea construcţiilor pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile în limita perimetrelor miniere , prin organele abilitate ale administraţiei publice centrale şi locale;
d) să efectueze, fără autorizaţie suplimentară, cercetarea geologică a subsolului din contul mijloacelor proprii, în limitele perimetrelor miniere atribuite, cu înregistrarea cercetării în Fondul de stat de informaţii privind subsolul;
e) să antreneze subantreprenori pentru executarea unor tipuri de lurări legate de folosirea subsolului;
f) să solicite prelungirea termenului de folosire temporară a sectoarelor de subsol;
g) să se adreseze autorităţilor care au acordat dreptul de folosinţă asupra sectorului de subsol, inclusiv în condiţii de concesiune, pentru revizuirea condiţiilor de folosire a sectoarelor de subsol în cazul apariţiei unor circumstanţe care se deosebesc în mod substanţial de cele în care a fost încheiat contractul;
h) să-şi înceteze activitatea în conformitate cu condiţiile determinate de prezentul cod sau de contract.
Articolul 39. Obligaţiile beneficiarilor subsolului
Beneficiarii subsolului sînt obligaţi:
a) să respecte cerinţele legislaţiei, precum şi ale standardelor, normelor şi regulilor, privind tehnologiile de efectuare a lucrărilor legate de folosirea subsolului şi de prelucrarea primară a materiei prime minerale;
b) să folosească sectoarele de subsol numai în scopurile pentru care au fost atribuite ;
c) să achite la timp şi integral plăţile pentru folosirea subsolului;
d) să respecte cerinţele proiectelor tehnice, schemelor şi planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere, limitelor şi normelor; să nu admită pierderi supranormative, diluarea şi extragerea selectivă a substanţelor minerale utile;
e) să ţină şi să perfecteze documentaţia geologică, de topografie minieră şi de altă natură în procesul folosiri subsolului; să asigure integritatea acesteia; să elaboreze planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere;
f) să prezinte informaţia geologică Fondului de stat de informaţii privind subsolul;
g) să prezinte Fondului de stat de informaţii privind subsolul, precum şi autorităţilor publice, în conformitate cu competenţele acestora, date veridice despre rezervele de substanţe minerale explorate, extrase şi rămase în subsol, componentele conţinute în ele (despre mişcarea rezervelor), despre folosirea subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
h) să păstreze excavaţiile miniere de explorare şi sondele de foraj care pot fi folosite la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile sau în alte scopuri;
i) să 1ichideze, în modul stabilit, excavaţiile miniere şi sondele de foraj ce nu vor fi folosite în continuare;
j) să asigure securitatea efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului conform art.77;
k) să respecte cerinţele actelor normative care reglementează condiţiile de folosire şi protecţie a subsolului, protecţie a aerului atmosferic, terenurilor, pădurilor, apelor, precum şi a clădirilor şi construcţiilor de impactul dăunător al lucrărilor legate de folosirea subsolului;

l) să informeze neîntîrziat autorităţile administraţiei publice despre crearea situaţiilor periculoase pentru viaţa şi sănătatea populaţiei, mediul înconjurător;
m) să decoperteze stratul de sol fertil şi să-l păstreze în tot volumul iniţial în stare utilă pentru recultivarea terenurilor degradate;
n) să aducă, potrivit prevederilor actelor normative şi cerinţelor proiectelor tehnice, terenurile, alte obiective naturale, clădirile şi construcţiile distruse în timpul folosirii subsolului într-o stare bună pentru utilizarea lor ulterioară conform destinaţiei;
o) în cazul descoperirii unor obiective unice naturale şi cultura1- istorice, să sisteze 1ucrările care pot distruge integritatea obiectivelor menţionate şi să înştiinţeze despre aceste descoperiri autorităţile administraţiei publice centrale şi instituţiile ştiinţifice;
p) să asigure respectarea regulilor de comercializare a substanţelor minerale utile solide, stabilite de Guvern.

Articolul 40. Apărarea drepturilor beneficiarilor subsolului

(1) Drepturile beneficiarilor subsolului sînt apărate de lege şi pot fi limitate numai în cazurile prevăzute de lege.
(2) Imixtiunea autorităţilor administraţiei publice în activitatea economică a beneficiarilor subsolului legată de folosirea subsolului, cu excepţia cazurilor de depistare a unor încălcări de către beneficiarii subsolului ale legislaţiei cu privire la subsol, ale altor acte legislative şi normative, nu se admite .

Articolul 41. Susţinerea producătorilor autohtoni

(1) Beneficiarii subsolului, inclusiv cei străini, vor procura, în mod prioritar, lucrări şi servicii ale producătorilor autohtoni, cu condiţia corespunderii lor standardelor naţionale sau internaţionale .
(2) Beneficiarii subsolului sînt obligaţi să asigure angajarea în primul rînd a specialiştilor şi muncitorilor autohtoni în cazul în care calificarea lor corespunde cerinţelor necesare.

Articolul 42. Dreptul statului la cumpărarea materiei prime minerale şi la rechiziţionarea acesteia

(1) Statul are dreptul prioritar la cumpărarea materiei prime minerale de la beneficiarul subsolului la preţuri care nu depăşesc preţurile de pe piaţa mondială. Volumul maxim de cumpărare a materiei prime minerale, modalitatea determinării costului ei şi achitării se stabilesc în contractul privind folosirea sectoarelor de subsol.
(2) În caz de calamitate naturală, catastrofă tehnogenă sau în alte cazuri prevăzute de legislaţia cu privire la situaţiile excepţionale, Guvernul are dreptul să rechiziţioneze o parte sau toată materia primă minerală, necesară pentru nevoile statului, pe parcursul întregii perioade a situaţiei excepţionale. Rechiziţionarea materiei prime minerale de la beneficiarii subsolului se face indiferent de tipul de proprietate şi de apartenenţă statală, în conformitate cu Legea nr.1384-XVdin 11 octombrie 2002 cu privire la rechiziţiile de bunuri şi prestările de servicii în interes public, cu compensarea ulterioară proprietarilor a cheltuielilor suportate la extragerea materiei prime minerale rechiziţionate.

Capitolul.V
CERCETAREA GEOLOGICĂ A SUBSOLULUI

Articolul 43. Sarcinile cercetării geologice a subsolului

Sarcinile cercetării geologice a subsolului sînt : obţinerea datelor privind structura geologică a subsolului, privind procesele care au loc în acesta, obţinerea informaţiei privind cîmpurile geofizice , starea geochimică, geomecanică şi geoecologică a subsolului, descoperirea şi evaluarea substanţelor minerale utile, cercetarea condiţiilor formării şi amplasării lor, determinarea condiţiilor tehnico-miniere şi altor condiţii de exploatare a zăcămintelor de substanţe minerale utile şi de folosire a subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile.

Articolul 44. Organizarea cercetării geologice a subsolului

(1) Cercetarea geologică a subsolului se efectuează în baza programelor interstatale şi statale complexe sau a programelor cu destinaţie specială, planurilor interramurale şi ramurale, proiectelor,

programelor autorităţilor administraţiei publice locale, solicitărilor agenţilor economici.
(2) Cercetarea geologică a subsolului prevăzută de programele interstatale şi statale, de planurile interramurale şi ramurale, de proiecte se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat. Cercetarea geologică a subsolului conform programelor autorităţilor administraţiei publice locale se efectuează din contul mijloacelor bugetelor locale. Beneficiarii subsolului efectuează 1ucrările de explorare geologică din contul mijloacelor proprii.
(3) Executarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului se organizează şi se coordonează de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
Articolul 45. Cerinţele de bază faţă de cercetarea geologică a subsolului
(1) La cercetarea geologică a subsolului vor fi asigurate:
a) aplicarea metodelor şi procedeelor raţionale şi eficiente de cercetare geologică a subsolului, ce garantează protecţia mediului înconjurător şi conservarea proprietăţilor naturale ale subsolului;
b) plenitudinea cercetării structurii geologice a subsolului, condiţiilor tehnice miniere, hidrogeologice şi altor condiţii de exploatare a zăcămintelor explorate, construirii şi exploatării construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
c) veridicitatea determinării cantităţii şi calităţii rezervelor tuturor substanţelor minerale utile şi componentelor ce se conţin în acestea, proprietăţilor tehnologice ale substanţelor utile şi rocilor de magazin, precum şi proceselor ce au loc în ele;
d) depozitarea rocilor şi substanţelor minerale utile extrase, excluzînd impactul lor dăunător asupra mediului înconjurător şi sănătăţii populaţiei;
e) integritatea documentaţiei geologice şi de proiect , probelor de roci şi minereuri, carotei, duplicatelor probelor de substanţe minerale utile;
f) integritatea excavaţiilor miniere de explorare şi sondelor de foraj ce pot fi utilizate la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile sau în alte scopuri; lichidarea, în modul stabilit, a excavaţiilor miniere şi sondelor de foraj care nu mai pot fi folosite;
g) cercetarea, prognozarea şi determinarea unui posibil impact dăunător asupra mediului înconjurător şi asupra stării subsolului în cazul sarcinilor tehnogene legate de folosirea subsolului;
h) recultivarea terenurilor degradate în timpul cercetării subsolului şi aducerea acestora într-o stare nepericuloasă din punct de vedere ecologic, bună pentru folosire în scopuri gospodăreşti.
(2) Beneficiarii lucrărilor de cercetare geologică a subsolului pot stipula şi alte cerinţe dacă acestea nu contravin legislaţiei.
Articolul 46. Înregistrarea de stat şi evidenţa de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului
(1) Înregistrarea de stat şi evidenţa de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului se efectuează în scopul generalizării şi folosirii cu maximă eficienţă a rezultatelor cercetării subsolului, precum şi al evitării dublării lucrărilor menţionate.
(2) Înregistrării de stat sînt supuse toate tipurile de 1ucrări de cercetare geologică a subsolului, executate de către beneficiarii subsolului, indiferent de apartenenţa lor departamentală şi de forma juridică de organizare.
(3) Înregistrarea de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului fără acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarului terenului pentru efectuarea acestora este interzisă.
(4) Efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului fără înregistrarea de stat a acestora se interzice.
(5) Evidenţa de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului reprezintă evidenţa cercetării geologice, hidrogeologice, geologico - inginereşti, geofizice şi geoecologice a subsolului ţării.
(6) Înregistrarea de stat şi evidenţa de stat a lucrărilor de cercetare geologică a subsolului o efectuează Fondul de stat de informaţii privind subsolul din cadrul Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale în modul stabilit de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 47. Tipurile de cercetare geologică a subsolului
(1) Cercetarea geologică a subsolului se efectuează pe stadii şi etape şi se divizează în studiere geologică regională, lucrări de prospecţiuni şi explorări - evaluări, explorări ale zăcămintelor de

substanţe minerale utile şi cercetări geologice în scopul argumentării şi proiectării obiectivelor de construcţii industriale şi civile.
(2) Cercetarea geologică regională include un complex de lucrări orientate spre cercetarea geologică generală a subsolului, întocmirea hărţilor cu conţinut geologic la diverse scări şi cu diverse destinaţii, depistarea de teritorii cu perspectivă referitor la diverse tipuri de substanţe minerale utile, monitorizarea stării subsolului (regimul apelor subterane şi proceselor geologice periculoase, stării cîmpurilor geofizice etc.), prospectarea sectoarelor de subsol utile pentru construirea construcţiilor subterane sau pentru înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive, deşeurilor, precum şi pentru alte lucrări ce se efectuează fără distrugerea esenţială a integrităţii subsolului.
(3) Lucrările de explorare-evaluare constau dintr-un complex de cercetări speciale orientate spre descoperirea zăcămintelor de substanţe minerale utile importante pentru industrie, stabilirea hotarelor lor preventive , cu evaluarea rezervelor şi resurselor de substanţe minerale utile. Ele pot include, de asemenea, prospecţiuni detaliate ale sectoarelor de subsol utile pentru construirea construcţiilor subterane sau înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor.
(4) Explorarea zăcămintelor de substanţe minerale utile include un complex de lucrări efectuate în scopul stabilirii cantităţii rezervelor de substanţe minerale utile, caracteristicilor calitative ale acestora, inclusiv a proprietăţilor tehnologice, determinării amplasării în spaţiu a substanţelor minerale utile şi altor date cu exactitatea necesară pentru elaborarea proiectului de exploatare zăcămîntului şi includerea rezervelor acestuia în balanţa de stat.
(5) Cerinţele metodice, normele şi regulile de executare a tipurilor menţionate de cercetare geologică a subsolului, precum şi cerinţele faţă de informaţia geologică obţinută se stabilesc de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
Articolul 48. Substanţele minerale utile şi tipurile lor
(1) În conformitate cu prezentul cod, substanţele minerale utile se divizează în minereuri metalifere şi nemetalifere, combustibile solide, petrol şi gaze naturale, gaze inerte, ape subterane.
(2) Conform importanţei economice şi în scopul determinării statutului juridic al regimului lor de folosire, substanţele minerale utile se divizează în următoarele tipuri:
a) substanţe minerale utile de importanţă naţională - petrol, gaze naturale, combustibile solide şi alte tipuri de substanţe minerale utile, a căror listă se stabileşte de Guvern;
b) substanţe minerale utile larg răspîndite - nisip, argilă, piatră de construcţie, nisip argilos şi argilă nisipoasă.
(3) Conform potenţialului economic, zăcămintele de substanţe minerale utile de largă răspîndire se divizează în zăcăminte de importanţă naţională şi locală.
Articolul 49. Clasificarea rezervelor şi resurselor prognozate de substanţe minerale utile
(1) Clasificarea rezervelor şi resurselor prognozate de substanţe minerale utile stabileşte principii unice de calculare, evaluare economico - geologică şi evidenţă de stat a zăcămintelor de substanţe minerale utile, în conformitate cu importanţa lor industrială şi cu gradul de cercetare geologică şi economico-geologică, determină condiţiile de pregătire a zăcămintelor cercetate pentru valorificare industrială, precum şi principiile de bază pentru evaluarea cantitativă a resurselor prognozate de substanţe minerale utile.
(2) Clasificarea rezervelor şi resurselor prognozate de substanţe minerale utile se elaborează de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale şi se aprobă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 50. Informaţia geologică privind subsolul
(1) Prin informaţie geologică privind subsolul se înţelege informaţia (materialele) despre structura geologică şi istoria dezvoltării subsolului, fenomenele legate de subsol şi procesele ce au loc în acesta, componenţa şi proprietăţile rocilor şi apelor subterane , existenţa în subsol a substanţelor minerale utile şi legităţile amplasării lor,cîmpurile geochimice şi geofizice, precum şi alte date despre subsol obţinute în urma cercetării, folosirii şi protecţiei subsolului şi prezentate sub orice formă şi pe orice suporturi (rapoarte geologice, hărţi, baze de date electronice etc.). Informaţia

geologică privind subsolul, precum şi produsele informaţionale create în baza acestora constituie resurse informaţionale geologice de stat.
(2) Informaţia geologică privind subsolul se prezintă în mod obligatoriu şi cu titlu gratuit de către toţi beneficiarii subsolului la Fondul de stat de informaţii privind subsolul, indiferent de dreptul de proprietate asupra acesteia.
(3) Informaţia geologică privind subsolul obţinută din contul mijloacelor bugetului de stat şi ale bugetelor locale este proprietate de stat.
(4) Informaţia geologică privind subsolul obţinută de către beneficiarul subsolului din contul mijloacelor proprii este proprietate a beneficiarului subsolului şi poate fi folosită în scopuri comerciale numai cu acordul proprietarului acesteia.
(5) La încetarea dreptului de folosinţă asupra sectorului de subsol în baza art.32 alin.(1) sau la expirarea termenului de confidenţialitate, întreaga informaţie geologică privind sectorul respectiv trece în proprietate de stat.
(6) Modul şi condiţiile de formare, păstrare şi oferire a informaţiei geologice privind subsolul se stabilesc de Guvern.
(7) Pentru folosirea în scopuri comerciale a informaţiei geologice aflate în proprietatea statului se percepe o plată, care se transferă în bugetul de stat.
(8) De la beneficiarii subsolului care au compensat cheltuielile statului pentru cercetarea geologică a subsolului, plată pentru folosirea informaţiei geologice referitoare la sectorul de subsol atribuit în folosinţă nu se percepe.
(9) Modul de calculare şi încasare a plăţii pentru folosirea informaţiei geologice care constituie proprietate de stat se stabileşte de Guvern.
Articolul 51. Fondul de stat de informaţii privind subsolul
(1) Fondul de stat de informaţii privind subsolul este parte componentă a Fondului arhivistic de stat şi se află în gestiunea Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale.
(2) Potrivit competenţei sale, Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale efectuează colectarea, evidenţa, sistematizarea, păstrarea şi utilizarea materialelor informative cu privire la subsol şi la folosirea subsolului, prezentate de către beneficiarii subsolului, în scopul reglementării cercetării geologice a subsolului, sintetizării şi folosirii cu maximă eficienţă a rezultatelor obţinute, evaluării stării bazei de materie primă minerală, evidenţei rezervelor descoperite de substanţe minerale utile.
(3) Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale acordă servicii informative contra plată.
(4) Modul de constituire şi ţinere a Fondului de stat de informaţii privind subsolul, precum şi tarifele la serviciile prestate se stabilesc de Guvern.
Articolul 52. Expertiza geologică de stat
(1) În scopul creării condiţiilor privind folosirea raţională şi complexă a subsolului, stabilirii plăţii la folosirea subsolului, determinării hotarelor sectoarelor de subsol atribuite în folosinţă, informaţia geologică despre rezervele şi resursele de substanţe minerale utile, precum şi despre structura geologică şi proprietăţile rocilor de pe sectoarele de subsol pentru construirea şi exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, este supusă expertizei geologice de stat.
(2) Atribuirea sectoarelor de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile, pentru construirea şi/sau exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se permite numai după efectuarea expertizei de stat a informaţiei geologice privind sectoarele respective ale subsolului.
(3) Avizul expertizei de stat, care confirmă autenticitatea informaţiei privind rezervele şi resursele de substanţe minerale utile, este temei pentru includerea acestora în balanţa de stat a rezervelor de substanţe minerale utile sau trecerea acestora la pierderi din balanţa de stat a rezervelor de substanţe minerale utile şi balanţa întreprinderii miniere.
(4) Expertiza de stat a informaţiei geologice şi expertiza de stat a rezervelor de substanţe minerale utile se efectuează din contul mijloacelor beneficiarului subsolului potrivit contractului, în termen de 30 de zile de la depunerea volumului întreg de informaţie geologică şi achitarea taxei pentru

efectuarea expertizei. Costul efectuării expertizei de stat se stabileşte de Guvern.
(5) Expertiza de stat a informaţiei geologice cu privire la subsol se efectuează de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, iar expertiza de stat a rezervelor de substanţe minerale utile se face de Comisia de stat pentru rezervele de substanţe minerale utile în modul stabilit de Guvern.
Articolul 53. Cadastrul de stat al subsolului
(1) Cadastrul de stat al subsolului se ţine pentru evidenţa rezultatelor 1ucrărilor legate de folosirea subsolului, în scopul asigurării elaborării programelor de cercetare geologică a subsolului şi extinderii bazei de materie primă minerală, folosirii complexe a zăcămintelor de substanţe minerale utile, amplasării raţionale a întreprinderilor de extragere a acestora şi este constituit din Cadastrul de stat al zăcămintelor şi manifestărilor de substanţe minerale utile şi Cadastrul de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile.
(2) Cadastrul de stat al zăcămintelor şi manifestărilor de substanţe minerale utile include pe fiecare zăcămînt şi manifestare de substanţe minerale utile informaţii ce caracterizează cantitatea şi calitatea substanţelor minerale utile de bază şi celor însoţitoare stratificate cu ele, a componentelor pe care le conţin acestea, condiţiile tehnico-miniere, hidrogeologice , ecologice şi alte condiţii de exploatare a zăcămîntului şi evaluarea economico-geologică a acestuia.
(3) Cadastrul de stat al sectoarelor de subsol în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se ţine pe sectoare ale subsolului, goluri naturale şi tehnogene destinate folosirii în economia naţională şi include caracteristicile lor naturale, fizice şi de relief în spaţiu, informaţii despre valoarea social-economică a acestora, direcţiile posibile de folosire şi gradul lor de valorificare.
(4) Cadastrul de stat al subsolului se întocmeşte şi se ţine de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale în modul stabilit de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 54. Balanţele de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile
(1) Balanţele de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile se ţin în scopul evidenţei stării bazei de materie primă minerală şi se întocmesc pentru fiecare tip de substanţă minerală utilă aparte, ţinîndu - se cont de toate componentele, conţinute în substanţa minerală utilă respectivă, care au fost evaluate cantitativ şi calitativ.
(2) Balanţele de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile conţin informaţii privind cantitatea, calitatea şi nivelul de cercetare a rezervelor de fiecare tip de substanţe minerale utile pe zăcămintele de importanţă industrială, privind amplasarea acestora, gradul de valorificare industrială, extragerea, pierderile şi asigurarea industriei cu rezerve de substanţe minerale utile explorate.
(3) Includerea rezervelor de substanţe minerale utile în balanţa de stat şi trecerea acestora la pierderi din balanţa de stat se efectuează în baza datelor expertizei geologice de stat şi a rapoartelor, prezentate de către beneficiarii subsolului, în modul stabilit de Guvern.
(4) Balanţele de stat ale rezervelor de substanţe minerale utile se ţin de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale în conformitate cu cerinţele metodice aprobate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
Articolul 55. Descoperitorii zăcămintelor de substanţe minerale utile
(1) Persoanele care au descoperit şi/sau explorat un nou zăcămînt de substanţe minerale utile de importanţă industrială sau care au efectuat reevaluarea radicală a zăcămîntului de substanţe minerale utile cunoscut anterior, ridicînd considerabil valoarea lor industrială, precum şi au descoperit în acesta o nouă substanţă minerală utilă, sînt recunoscute ca descoperitori şi au dreptul la remunerare.
(2) Drepturile descoperitorilor şi modul de plată a remuneraţiei se stabilesc de regulamentul cu privire la descoperitorii zăcămintelor de substanţe minerale utile, aprobat de Guvern.

Capitolul VI
PROIECTAREA, CONSTRUIREA ŞI DAREAÎN EXPLOATARE A ÎNTREPRINDERILOR,

OBIECTIVELOR ŞI CONSTRUCŢIILORLEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 56. Particularităţile proiectării întreprinderilor, obiectivelor şi construcţiilor legate de folosirea subsolului
(1) Proiectarea întreprinderilor miniere extractive, a obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se execută de către organizaţiile de proiectare și se efectuează în baza acordului de mediu, în cazul în care activitățile planificate sînt cuprinse în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și au fost supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, și/sau, după caz, în baza informaţiei geologice şi de altă natură privind subsolul, care a trecut expertiza geologică de stat, ţinîndu - se cont de dezvoltarea complexă a regiunii şi de cerinţele securităţii industriale şi ecologice.
(2) Proiectarea întreprinderilor miniere extractive, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se efectuează după încheierea contractului privind folosirea sectorului de subsol şi obţinerea permisiunii de efectuare a lucrărilor de proiectări, în modul stabilit de legislaţie.
(3) Proiectele de construire a întreprinderilor miniere extractive, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile sînt supuse expertizei tehnice de stat şi coordonării în modul stabilit de legislaţie, precum și expertizei ecologice de stat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 851/1996 privind expertiza ecologică, în cazul în care, la etapa de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului menționată la alin. (1).
Articolul 57. Cerinţele principale privind proiectarea, construirea şi darea în exploatare a întreprinderilor, obiectivelor şi construcţiilor legate de folosirea subsolului
(1) Proiectele întreprinderilor miniere extractive vor prevedea:
a) extragerea cît mai deplină şi complexă din subsol a rezervelor de substanţe minerale utile de bază şi a celor secundare stratificate împreună cu aceste substanţe, asigurată prin amplasarea raţională a construcţiilor terestre şi subterane, prin metodele de descoperire şi dirijare a presiunii litostatice a zăcămintelor, prin sistemele de exploatare a zăcămintelor de substanţe minerale utile şi schemele tehnice de prelucrare (pregătire) a materiei prime minerale, prin parametrii acestora şi ordinea executării exploatării;
b) extragerea şi folosirea raţională a rocilor de decopertare la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile;
c) depozitarea, evidenţa şi păstrarea substanţelor minerale utile temporar nefolosite şi a deşeurilor producţiei ce conţin componente utile;
d) cercetarea geologică a subsolului în procesul construirii şi exploatării întreprinderilor miniere extractive şi ţinerea documentaţiei geologice şi de topografie minieră;
e) evaluarea prognozată a impactului întreprinderilor, obiectivelor şi construcţiilor proiectate asupra mediului înconjurător;
f) măsurile privind asigurarea securităţii lucrătorilor şi populaţiei, protecţia subsolului şi mediului înconjurător, obiectivelor şi construcţiilor, prevenirea situaţiilor de avarie;
g) recultivarea terenurilor degradate, depozitarea şi păstrarea stratului de sol fertil decopertat în conformitate cu cerinţele actelor tehnico-normative ;
h) posibilitatea folosirii spaţiilor prelucrate ale subsolului pentru necesităţi gospodăreşti şi de altă natură.
(2) Proiectele construirii obiectivelor pentru prelucrarea materiei prime minerale vor prevedea:
a) utilizarea schemelor tehnologice care asigură scoaterea raţională şi complexă din materia primă minerală extrasă a componentelor de importanţă industrială conţinute în aceasta;
b) folosirea raţională, utilizarea, distrugerea sau înhumarea în siguranţă a deşeurilor de prelucrare (zgură, praf, ape reziduale etc.);
c) depozitarea, evidenţa şi păstrarea deşeurilor de producţie temporar nefolosite, ce conţin

componente utile ;
d) măsurile ce asigură securitatea efectuării lucrărilor şi prevenirea situaţiilor de avarie.
(3) La proiectarea şi construirea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, inclusiv pentru înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor, vor fi prevăzute:
a) asigurarea stabilităţii rocilor şi excavaţiilor miniere pe întreaga durată de existenţă a obiectivelor şi construcţiilor;
b) luarea măsurilor de prevenire a situaţiilor de avarie şi realizarea acţiunilor de lichidare şi înlăturare a consecinţelor avariilor;
c) izolarea completă a obiectivelor şi construcţiilor, destinate păstrării substanţelor chimice, a produselor lichide şi gazoase, înhumării (depozitării) substanţelor nocive şi a deşeurilor;
d) luarea măsurilor ce exclud interacţiunea substanţelor nocive şi deşeurilor înhumate cu rocile-magazin.
(4) Documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect, aprobată de beneficiarul subsolului, precum şi modificările şi completările operate în aceasta sînt supuse expertizei ecologice de stat, în cazul în care, la etapa de planificare a activității, nu a fost aplicată procedura de evaluare a impactului asupra mediului, și expertizei tehnice de stat din contul mijloacelor beneficiarului subsolului.
(5) Rezultat al expertizei ecologice de stat este avizul expertizei ecologice de stat, iar rezultat al expertizei tehnice (tehnologice) de stat este avizul de conformitate a documentației cu reglementările tehnice și cu alte cerințe stabilite de prezentul cod și de alte acte legislative.
(5^1) Avizul expertizei ecologice de stat se eliberează în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică.
(5^2) Pentru obținerea avizului de conformitate a documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect aferente folosirii subsolului cu reglementările tehnice şi cu actele normative în vigoare, beneficiarul subsolului depune la autoritatea emitentă a actelor permisive în domeniul mediului o cerere la care anexează copia, legalizată notarial, de pe proiectul tehnic (tehnologic) de lucru pentru extragerea substanțelor minerale utile și/sau pentru folosirea subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile.
(5^3) Avizul de conformitate a documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect aferente folosirii subsolului cu reglementările tehnice şi cu actele normative în vigoare se eliberează gratis, în termen de 30 de zile, și este valabil pentru perioada de executare a lucrărilor miniere conform proiectului avizat.
(5^4) În cazul în care documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect aferentă folosirii subsolului nu este conformă cu reglementările tehnice şi cu actele normative în vigoare, autoritatea emitentă a actelor permisive în domeniul mediului nu eliberează avizul de conformitate, notificînd în scris beneficiarul subsolului despre refuzul eliberării avizului și despre necesitatea perfectării documentației tehnice (tehnologice) de proiect, cu prezentarea repetată pentru expertiză.
(6) Documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect cu avizul expertizei ecologice de stat și avizul de conformitate cu reglementările tehnice şi cu actele normative în vigoare constituie baza pentru concretizarea limitelor perimetrului minier şi începerea construcţiei obiectivului.
(7) Darea în exploatare întreprinderii miniere extractive se efectuează după finalizarea construirii obiectivelor legate de extragerea şi prelucrarea substanţelor minerale utile, obiectivelor infrastructurii, precum şi a obiectivelor care asigură protecţia subsolului şi mediului înconjurător.
(8) Darea în exploatare a întreprinderilor miniere extractive se confirmă printr-un act în conformitate cu legislaţia.
Articolul 58. Normativele pierderilor de substanţe minerale utile la extragere
(1) Pierderi de substanţe minerale utile la extragere sau pierderi de exploatare se consideră rezervele de substanţe minerale utile aflate la balanţă, lăsate în subsol sau extrase din subsol şi lăsate în halde, în locurile de depozitare, pe căile de transport.
(2) Normativele pierderilor de exploatare se determină de proiectele tehnice (tehnologice) pentru exploatarea zăcămîntului sau sectorului concret de zăcămînt, în funcţie de condiţiile geologico-

miniere,tehnico-miniere, tehnologice, economice şi alte condiţii de exploatare zăcămintelor de substanţe minerale utile.
(3) Normativele pierderilor de substanţe minerale utile se stabilesc la elaborarea documentaţiei de proiect pentru exploatarea zăcămîntului de substanţe minerale utile şi se coordonează anual în conformitate cu planul de dezvoltare a lucrărilor miniere.
(4) Pierderi supranormative se consideră pierderile de substanţe minerale utile admise peste normativul de pierderi stabilit. Pierderile supranormative se achită de către beneficiarul subsolului, în mărimea stabilită de legislaţia fiscală.

Capitolul VII
FOLOSIREA SUBSOLULUI LA EXPLOATAREA ZĂCĂMINTELOR DE SUBSTANŢE MINERALE UTILE ŞI ÎN SCOPURI NELEGATE DE EXTRAGEREA SUBSTANŢELOR MINERALE UTILE

Articolul 59. Exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile
(1) Exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile se efectuează în limitele perimetrului minier atribuit de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, în conformitate cu proiectele tehnice coordonate şi aprobate, schemele tehnologice, planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere, proiectele de recultivare a terenurilor şi în conformitate cu cerinţele legislaţiei ecologice.
(2) Exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile larg răspîndite pentru necesităţile locale se efectuează în conformitate cu condiţiile specificate la art.28.
(3) Regulile de exploatare tehnică şi proiectele tehnice (tehnologice) se coordonează de către beneficiarii subsolului cu Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale în termenele stabilite în funcţie de complexitatea şi volumul materialelor prezentate, dar care nu vor depăşi 30 de zile.
Articolul 60. Cotele pentru exportul materiei prime minerale şi limitele extragerii substanţelor minerale utile
În scopul prevenirii consecinţelor economice, sociale şi ecologice negative ale extragerii intense a substanţelor minerale utile, Guvernul stabileşte pentru anumite tipuri de substanţe minerale utile cote respective pentru exportul materiei prime minerale, limite la extragerea unor tipuri de substanţe minerale utile şi concentrarea în spaţiu a sectoarelor de subsol care se exploatează.
Articolul 61. Cerinţele de bază faţă de exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile şi de prelucrarea primară a materiei prime minerale
(1) La exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile vor fi asigurate:
a) aplicarea tehnologiilor raţionale, ecologic inofensive şi a metodelor de extragere a substanţelor minerale utile şi a componentelor de importanţă industrială conţinute în acestea, neadmiterea pierderilor supranormative şi reducerea calităţii substanţelor minerale utile, precum şi exploatarea selectivă a sectoarelor bogate în zăcăminte, ce pot conduce la pierderea rezervelor de substanţe minerale utile;
b) executarea lucrărilor în condiţii nepericuloase pentru oameni, mediul înconjurător, obiective şi construcţii;
c) corespunderea totală a tehnologiilor şi parametrilor de exploatare zăcămintelor aplicate efectiv cu cei aprobaţi în proiecte;
d) efectuarea explorării de exploatare a zăcămintelor de substanţe minerale utile, ţinerea documentaţiei geologice, de topografie minieră, tehnice şi asigurarea integrităţii acesteia;
e) evidenţa permanentă şi autentică a stării şi mişcării rezervelor de substanţe minerale utile, a pierderilor şi schimbării calităţii substanţelor minerale utile, prezentarea rapoartelor cu privire la mişcarea rezervelor, în conformitate cu modul stabilit;
f) păstrarea şi evidenţa substanţelor minerale utile extrase concomitent şi temporar nefolosite şi deşeurilor producţiei ce conţin componente utile, spaţiului subteran valorificat pentru folosirea ulterioară a acestora;

g) folosirea raţională a rocilor şi a stratului de sol fertil decopertate, precum şi a deşeurilor de producţie;
h) neadmiterea degradării zăcămintelor de substanţe minerale utile exploatate şi a celor învecinate ca urmare a efectuării lucrărilor miniere, păstrarea rezervelor de substanţe minerale utile ale zăcămintelor conservate.
(2) Prelucrarea primară a materiei prime minerale se efectuează imediat după extragerea substanţelor minerale utile şi include fărîmiţarea sau mărunţirea, fracţionarea şi sortarea, brichetarea şi aglomerarea, îmbogăţirea substanţelor minerale utile solide, prepararea petrolului brut şi gazului natural pentru transportare consumatorilor.
(3) La prelucrarea primară a materiei prime minerale se vor asigura:
a) respectarea schemelor tehnologice aprobate privind prelucrarea materiei prime minerale nepericuloase pentru viaţa şi sănătatea lucrătorilor şi populaţiei, pentru mediul înconjurător;
b) folosirea complexă a materiei prime minerale şi extragerea cît mai deplină, argumentată din punct de vedere economic, a componentelor utile ca producţie-marfă;
c) evidenţa şi controlul distribuirii cantitative şi calitative a componentelor utile la diverse stadii de prelucrare a materiei prime minerale;
d) folosirea raţională a deşeurilor producţiei;
e) depozitarea şi păstrarea semiproduselor şi deşeurilor de la prelucrare temporar nefolosite, ce exclud impactul dăunător asupra mediului înconjurător.
Articolul 62. Particularităţile exploatării zăcămintelor de hidrocarburi
(1) Pînă la sfîrşitul explorării zăcămintelor de materie primă de hidrocarburi şi aprobarea rezervelor acestora poate fi efectuată exploatarea de probă sau experimental - industrială atît pe zăcămîntul în întregime, cît şi pe sectoare, acumulări de hidrocarburi aparte ale acestuia sau pe sonde separate, în scopul stabilirii caracteristicilor geologo-geofizice, extractive şi de altă natură ale zăcămîntului, determinării oportunităţii folosirii tehnologiilor noi de extragere, obţinerii de date suplimentare necesare pentru evaluarea complexă a zăcămîntului şi întocmirea proiectului tehnologic pentru exploatarea acestuia.
(2) Exploatarea de probă a zăcămîntului sau a acumulărilor de hidrocarburi se admite pe un termen ce nu depăşeşte 3 ani, exploatarea experimental-industrială a zăcămîntului sau a acumulărilor - pe un termen ce nu depăşeşte 5 ani; exploatarea de probă a unei sonde poate fi realizată în decurs de un an.
(3) Captarea sumară a hidrocarburilor în perioada de exploatare de probă sau experimental-industrială nu va depăşi 5% din rezervele extrase, luate în evidenţă operativă la balanţa de stat a rezervelor de substanţe minerale utile la data aprobării proiectului exploatării de probă sau experimental - industriale a zăcămîntului sau acumulărilor.
(4) Exploatarea de probă sau experimental-industrială a zăcămintelor sau acumulărilor de materie primă de hidrocarburi poate fi realizată numai în conformitate cu documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect, care a trecut expertiza de stat în modul stabilit.
(5) Exploatarea industrială a zăcămintelor de materie primă de hidrocarburi se permite numai în cazul în care, la etapa planificării, activitatea a fost supusă procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și autoritatea centrală pentru protecția mediului a eliberat acordul de mediu corespunzător și se realizează în conformitate cu proiectul tehnic (tehnologic) pentru organizarea şi exploatarea zăcămîntului, aprobat de beneficiarul subsolului după obţinerea avizului de conformitate și a avizului expertizei ecologice de stat în cazul în care, la etapa de planificare, nu s-a aplicat procedura de evaluare a impactului asupra mediului și nu este eliberat un acord de mediu.
(6) Data dării în exploatare a zăcămîntului de hidrocarburi pentru valorificare industrială se consideră data extragerii primei tone (primului metru cub) de materie primă de hidrocarburi.
Articolul 63. Particularităţile exploatării zăcămintelor de ape subterane
(1) Explorarea şi exploatarea zăcămintelor de ape subterane se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod, ale legislaţiei în domeniul apelor şi legislaţiei ecologice.
(2) În scopul protecţiei apelor subterane de epuizare şi poluare, explorarea apelor subterane se va

realiza conform prevederilor Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011.
(3) Folosirea apelor subterane utile pentru alimentarea cu apă potabilă şi menajeră în alte scopuri nu se admite, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţia în domeniul apelor.
(4) Folosirea apelor subterane ce conţin resurse naturale curative în alte scopuri nu se admite, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţia în domeniul apelor şi legislaţia sanitară.
(5) Proiectarea, construirea şi/sau exploatarea prizelor de apă subterană se efectuează în baza contractului pentru dreptul de folosire a sectorului de subsol şi a autorizaţiei speciale de folosire a apei.
(7) Proiectele pentru construirea şi/sau exploatarea prizelor de apă subterană, pe lîngă regulile generale de exploatare a zăcămintelor de substanţe minerale utile, vor prevedea măsuri privind organizarea şi amenajarea zonelor de protecţie sanitară, privind respectarea regimului de protecţie, evidenţa apei captate, monitorizarea apelor subterane în zonele sanitare şi alte măsuri de protecţie a apelor subterane contra epuizării şi poluării.
(8) Construirea şi/sau exploatarea prizelor de apă subterană se efectuează în conformitate cu proiectele tehnice aprobate, coordonate cu Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, cu organul de stat pentru gestionarea fondului apelor, avînd acordul de mediu, în cazul în care activitatea a fost supusă evaluării impactului asupra mediului, sau avizul expertizei ecologice de stat, în cazul în care documentația de proiect a fost supusă expertizei respective.
Articolul 64. Folosirea subsolului în scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile
(1) Folosirea subsolului pentru realizarea şi exploatarea construcţiilor subterane şi în alte scopuri nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, inclusiv pentru înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor, se efectuează în limitele perimetrului minier, conform proiectelor tehnice, în condiţiile determinate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
(2) În proiectele tehnice vor fi prevăzute măsuri ce asigură integritatea obiectivelor şi construcţiilor subterane pe întreaga perioadă de existenţă a acestora, realizarea măsurilor de prevenire a avariilor, de lichidare a lor şi înlăturare a consecinţelor.
(3) Păstrarea şi depozitarea substanţelor nocive şi deşeurilor deasupra zăcămintelor, acumulărilor de hidrocarburi, obiectivelor şi construcţiilor, amplasate în subsol, nu se admit.
(4) În cazul încălcării cerinţelor prezentului articol, construirea şi exploatarea obiectivelor şi construcţiilor subterane, precum şi înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor pot fi limitate , sistate sau interzise de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului sau de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
Articolul 65. Trecerea la pierderi a rezervelor de substanţe minerale utile
Substanţele minerale utile extrase, precum şi rezervele de substanţe minerale utile care şi-au pierdut importanţa industrială şi nu au fost confirmate ulterior în timpul lucrărilor de explorare geologică sau de exploatare a zăcămintelor urmează a fi trecute la pierderi de la balanţa întreprinderilor miniero-extractive, cu operarea unor modificări respective în balanţa de stat a rezervelor de substanţe minerale utile, în modul stabilit de Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
Articolul 66. Patrimoniul minier
(1) Patrimoniu minier se consideră bunurile, create sau dobîndite de beneficiarul subsolului, ce asigură nemijlocit procesul folosirii subsolului şi nu pot fi separate de sectorul de subsol fără cauzarea de daune considerabile subsolului (excavaţii miniere, sonde de foraj, elemente de fixare şi tubare, sisteme de drenaj şi ventilare, utilaj la intrarea în excavaţiile miniere, semne de topografie minieră, alte bunuri).
(2) Lista patrimoniului minier se determină pentru fiecare obiect de folosire a subsolului, în funcţie de condiţiile geologico-miniere, tipul de substanţe minerale utile, tehnologia de efectuare a lucrărilor de extragere, şi se înscrie în registrul obiectivelor miniere.
(3) Patrimoniul minier constituie proprietatea statului şi poate fi înstrăinat de la beneficiarul subsolului la expirarea termenului contractului sau la rezilierea lui în cazurile prevăzute de prezentul cod. Beneficiarul subsolului are dreptul la recuperarea costului patrimoniului minier,

luîndu –se în considerare uzura lui, dacă contractul nu prevede altfel.
Articolul 67. Lichidarea şi conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile
(1) Excavaţiile miniere, obiectivele şi construcţiile subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile sînt supuse lichidării sau conservării la expirarea valabilităţii contractului, la finalizarea exploatării rezervelor de substanţe minerale utile sau la încetarea înainte de termen a folosirii subsolului, prevăzută de prezentul cod.
(2) La lichidarea sau conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, excavaţiile miniere şi sondele de foraj vor fi aduse în starea ce va asigura securitatea vieţii şi sănătăţii oamenilor, mediului înconjurător, clădirilor şi construcţiilor, posibilitatea folosirii sectorului exploatat al subsolului pentru alte scopuri gospodăreşti, iar în cazul conservării, şi păstrarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, excavaţiilor miniere şi sondelor de foraj pe întreaga perioadă de conservare.
(3) La lichidarea sau conservarea totală sau parţială a excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, beneficiarul subsolului este obligat să asigure, în modul stabilit, recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.
(4) Lichidarea şi conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se efectuează în conformitate cu proiectele tehnice coordonate cu Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale.
(5) La lichidarea sau conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, documentaţia geologică, de topografie minieră şi tehnică se completează la momentul finalizării lucrărilor şi se remite spre păstrare , în modul stabilit, în Fondul de stat de informaţii privind subsolul.
(6) Lichidarea sau conservarea excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se consideră finalizate după semnarea actului cu privire la lichidare sau conservare de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
(7) Lichidarea sau conservarea excavaţiilor miniere,obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se efectuează din contul mijloacelor beneficiarilor subsolului , cu excepţia cazurilor indicate la art.33 alin.(6).
Articolul 68. Fondul de lichidare şi recultivare
(1) Pentru îndeplinirea lucrărilor de lichidare sau conservare a excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, precum şi pentru recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere, beneficiarii subsolului , după darea în exploatare a obiectivelor, înfiinţează fondul de lichidare şi recultivare.
(2) Mărimea fondului se determină în proiectul de recultivare a terenurilor degradate şi de lichidare a excavaţiei miniere, a obiectivului sau construcţiei subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile. Decontările anuale pe un cont special, pentru înfiinţarea fondului de lichidare şi recultivare, se fac de către beneficiarii subsolului, proporţional cantităţii rezervelor de substanţe minerale utile trecute la rebut, în conformitate cu legislaţia fiscală.
(3) Modalitatea de creare şi folosire a mijloacelor fondului de lichidare şi recultivare se stabileşte de Guvern.

Capitolul VIII
PLATA LA FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 69. Tipurile de plăţi la folosirea subsolului
(1) Folosirea subsolului este cu plată.
(2) Plăţile la folosirea subsolului se percep în formă bănească.
(3) Plata la folosirea subsolului se efectuează în formă de:
a) plăţi regulate pentru folosirea subsolului;
b) compensare a cheltuielilor pentru lucrările de explorări geologice efectuate din contul mijloacelor

bugetului de stat.
Articolul 70. Plăţile regulate pentru folosirea subsolului
(1) Plăţile regulate pentru folosirea subsolului le constituie renta de resurse.
(2) Cotele plăţilor regulate pentru folosirea subsolului, modul lor de percepere şi de distribuire se stabilesc de legislaţia fiscală.
(3) Costul volumului producţiei extrase, folosit la calcularea plăţii pentru extragerea substanţelor minerale utile solide, se exprimă în aceleaşi unităţi ca şi la comercializarea acestora.
(4) Venitul provenit din plata pentru extragerea substanţelor minerale utile se transferă la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.
(6) Controlul asupra efectuării la timp şi în volum deplin a plăţii pentru folosirea subsolului se exercită de către Serviciul Fiscal de Stat.
Articolul 71. Compensarea cheltuielilor pentru lucrările de explorări geologice efectuate din contul mijloacelor bugetului de stat.
(1) Beneficiarii subsolului care efectuează explorarea zăcămîntului de substanţe minerale utile din contul mijloacelor proprii sau extragerea substanţelor minerale utile sînt obligaţi să compenseze cheltuielile statului (în cazul existenţei acestora) pentru explorarea geologică a sectorului de subsol atribuit lor în folosinţă şi pregătirea zăcămîntului pentru valorificare industrială.
(2) Cheltuieli ale statului pentru cercetarea geologică ,a subsolului se consideră, în cazul dat, cheltuielile de prospectare, evaluare şi explorare a zăcămintelor de substanţe minerale utile, a căror finanţare a fost asigurată din contul mijloacelor bugetului de stat.
(3) Compensarea cheltuielilor pentru lucrările de explorare geologică realizate din contul mijloacelor bugetului de stat se calculează cu folosirea indicilor inflaţiei în perioada achitării şi se încasează totalmente în bugetul de stat.
(4) Modul de calculare a normativelor şi de percepere a decontărilor pentru lucrările de explorare geologică realizate din contul mijloacelor bugetului de stat se stabileşte de Guvern.

Capitolul IX
FOLOSIREA RAŢIONALĂ ŞI PROTECŢIA SUBSOLULUI

Articolul 72. Cerinţele de bază privind folosirea raţională şi protecţia subsolului
(1) Folosirea raţională a subsolului reprezintă o valorificare eficientă, din punct de vedere economic şi social, a tuturor tipurilor de resurse ale subsolului în baza folosirii tehnologiilor avansate şi respectării standardelor, limitelor normelor şi regulilor de folosire a subsolului.
(2) Folosirea sectoarelor de subsol poate fi realizată numai în limitele perimetrelor lor, în decursul termenului stabilit şi exclusiv în scopurile pentru care au fost atribuite în folosinţă.
(3) Folosirea neautorizată a subsolului, folosirea subsolului în afara limitelor sectorului de subsol atribuit în folosinţă, precum şi efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului fără documentaţia tehnică (tehnologică), aprobată în modul stabilit, se interzic.
(4) Cerinţele de bază la folosirea raţională şi protecţia subsolului sînt:
a) respectarea documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect, aprobată în modul stabilit;
b) asigurarea cercetării complete şi complexe a subsolului;
c) înregistrarea şi evidenţa lucrărilor legate de folosirea subsolului;
d) extragerea cît mai completă din subsol şi folosirea raţională a rezervelor de substanţe minerale utile şi componentelor utile conţinute în acestea;
e) evidenţa veridică a stării şi mişcării rezervelor, pierderilor şi diluării substanţelor minerale utile de bază şi celor însoţitoare la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile;
f) ţinerea documentaţiei geologice, de topografie minieră şi de altă natură şi asigurarea integrităţii acesteia;
g) protecţia zăcămintelor de substanţe minerale utile de inundaţii, subinundaţii, incendii şi de alţi factori, ce reduc calitatea substanţelor minerale utile şi valoarea industrială a zăcămintelor sau complică exploatarea lor;

h) prevenirea poluării subsolului în procesul efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului, inclusiv la înhumarea (depozitarea) substanţelor nocive şi deşeurilor de producţie;
i) prevenirea impactului dăunător al extragerii substanţelor minerale utile, construirii şi exploatării construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile asupra obiectelor industriale şi construcţiilor civile;
j) prevenirea construirii neautorizate pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile şi respectarea modului stabilit de folosire a acestor suprafeţe pentru alte necesităţi;
k) prevenirea stocării deşeurilor industriale, menajere şi de altă natură în zonele de protecţie sanitară a prizelor de apă, folosite pentru alimentarea cu apă potabilă, menajeră şi industrială;
l) aducerea sectoarelor de subsol folosite la starea care asigură securitatea vieţii şi sănătăţii populaţiei, protecţia mediului înconjurător , clădirilor şi construcţiilor, precum şi posibilitatea folosirii sectorului de subsol exploatat în scopurile prevăzute de proiect;
m) respectarea altor cerinţe prevăzute de legislaţia cu privire la folosirea subsolului.

Articolul 73. Condiţiile de construire pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile şi cu alte resurse ale subsolului

(1) Proiectarea şi construirea localităţilor, complexelor industriale, imobilelor, plantaţiilor multianuale, amplasarea altor obiecte fără avizul Agenţiei pentru Geologie şi Resurse Minerale privind existenţa sau lipsa substanţelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcţii se interzic.
(2) Construirea pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile, precum şi amplasarea în locurile aflării lor a construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile se permit în cazuri excepţionale (construcţia conductelor magistrale şi a liniilor electrice de înaltă tensiune, căilor ferate şi drumurilor auto de importanţă naţională, a obiectivelor industriale mari, extinderea construirii localităţilor în lipsa suprafeţelor necesare), prin coordonare cu Agenţia pentru Geologie şi Resurse Minerale, cu condiţia asigurării posibilităţii extragerii substanţelor minerale utile sau argumentării utilităţii economice a construirii.
(3) Construirea neautorizată pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile se sistează fără compensarea cheltuielilor suportate şi a cheltuielilor pentru recultivarea terenului şi demontarea obiectivelor construite.
(4) Modul de amplasare a construcţiilor pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile se stabileşte de Guvern.

Articolul 74. Controlul de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului

(1) Sarcina controlului de stat asupra folosirii raţionale şi protecţiei subsolului constă în asigurarea respectării de către beneficiarii subsolului a actelor legislative şi normative ce reglementează relaţiile în ceea ce priveşte folosirea şi protecţia subsolului, precum şi a documentaţiei tehnice (tehnologice) de proiect, aprobate în modul stabilit.
(2) Controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.
(3) Controlul de stat asupra folosirii raționale și protecției subsolului se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 75. Supravegherea minieră de stat

(1) Sarcina supravegherii miniere de stat este de a asigura respectarea de către beneficiarii subsolului a cerinţelor privind tehnologia efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului şi cerinţelor stabilite de actele legislative şi normative, inclusiv a standardelor, reglementărilor şi regulilor tehnice, aprobate în modul stabilit.
(2) Supravegherii miniere de stat se supun:
a) respectarea de către beneficiarii subsolului a modului de executare a lucrărilor legate de folosirea subsolului , stabilit de actele legislative şi normative;
b) corectitudinea şi oportunitatea efectuării măsurilor ce asigură securitatea oamenilor, protecţia patrimoniului, mediului înconjurător, excavaţiilor miniere şi sondelor de impactul dăunător al

lucrărilor legate de folosirea subsolului;
c) corectitudinea exploatării zăcămintelor de substanţe minerale utile în conformitate cu documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect aprobată şi cu planurile de dezvoltare a lucrărilor miniere;
d) respectarea regulilor şi tehnologiei de prelucrare a materiei prime în scopul extragerii cît mai depline a componentelor utile şi îmbunătăţirii calităţii producţiei finite;
e) respectarea de către beneficiarii subsolului a modului de lichidare şi conservare a excavaţiilor miniere, obiectivelor şi construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile, stabilit de actele legislative şi normative.
(3) Supravegherea minieră de stat se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Articolul 76. Controlul geologic de stat

(1) Controlul geologic de stat se efectuează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului.
(1^1) Iniţierea şi desfăşurarea controlului de stat şi/sau a acţiunilor aferente acestuia se efectuează în conformitate cu prevederile Legii privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.
(2) Controlului geologic de stat se supun:
a) realizarea programelor în domeniul cercetărilor geologice şi folosirii subsolului;
b) calitatea şi eficacitatea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, cu aplicarea argumentată a metodicilor şi tehnologiilor;
c) plenitudinea cercetării geologice a subsolului; înregistrarea de stat la timp şi corectă a lucrărilor de cercetări geologice ale subsolului; prezenţa contractelor pentru folosirea sectoarelor de subsol;
d) îndeplinirea de către beneficiarii subsolului a condiţiilor prevăzute de contractele privind folosirea sectoarelor de subsol, inclusiv respectarea limitelor la extragerea substanţelor minerale utile şi crearea fondului de lichidare şi recultivare; ·
e) ţinerea documentaţiei geologice şi de topografie minieră, oportunitatea şi autenticitatea datelor privind mişcarea rezervelor la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile;
f) executarea deciziilor şi recomandărilor expertizei de stat a informaţiei geologice şi expertizei de stat a rezervelor de substanţe minerale utile;
g) integritatea excavaţiilor miniere şi sondelor de explorare, precum şi a documentaţiei geologice, mostrelor de roci, duplicatelor de probe care pot fi folosite la cercetarea în continuare a subsolului;
h) respectarea prevederilor proiectelor, standardelor, normelor şi regulilor la cercetarea geologică a subsolului şi la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, precum şi la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere.

Articolul 76^1. Monitorizarea realizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului

(1) Monitorizarea realizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se efectuează de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.
(2) Monitorizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se supun:
a) aplicarea metodelor și procedeelor raționale și eficiente de cercetare geologică a subsolului conform proiectelor aprobate;
b) veridicitatea determinării datelor obținute, a proprietăților rocilor, precum și a proceselor ce au loc în acestea;
c) integritatea informației obținute, a documentației geologice, a probelor de roci, a carotei și a duplicatelor probelor;
d) prezentarea, în termen și în volum deplin, a rezultatelor veridice obținute în urma efectuării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.
(3) În urma monitorizării lucrărilor de cercetare geologică a subsolului, finanțate din bugetul de stat, se întocmește actul privind volumul lucrărilor realizate în luna respectivă, care este semnat de către executorul și beneficiarul lucrărilor.

Capitolul X
SECURITATEA EFECTUĂRII LUCRĂRILOR

LA FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 77. Cerinţele de bază privind asigurarea securităţii efectuării lucrărilor la folosirea subsolului
(1) La toate tipurile de folosire a subsolului, beneficiarii subsolului vor asigura securitatea efectuării lucrărilor.
(2) Cerinţele de bază privind securitatea efectuării lucrărilor la folosirea subsolului sînt:
a) elaborarea şi realizarea măsurilor ce asigură securitatea vieţii şi sănătăţii lucrătorilor întreprinderilor care execută lucrări legate de folosirea subsolului şi a populaţiei în zona de impact a lucrărilor respective în regim normal şi în cazul apariţiei situaţiilor de avarie;
b) aplicarea metodelor, tehnologiilor, mijloacelor tehnice şi materialelor ce corespund cerinţelor normelor securităţii industriale, securităţii muncii şi normelor sanitare;
c) accesul la efectuarea lucrărilor miniere şi de foraj şi dirijarea acestora numai de către persoane ce au pregătirea, calificarea şi studiile respective;
d) asigurarea persoanelor angajate la lucrările miniere şi de foraj cu îmbrăcăminte de protecţie, mijloace de protecţie individuală şi colectivă;
e) evidenţa, păstrarea, transportarea şi consumarea corespunzătoare a substanţelor explozive şi dispozitivelor de explodare, precum şi utilizarea lor corectă şi inofensivă;
f) elaborarea planurilor şi efectuarea măsurilor de prevenire şi lichidare a situaţiilor de avarie;
g) efectuarea inspectării excavaţiilor miniere, liniilor tehnologice, haldelor, construcţiilor hidrotehnice şi altor observaţii pentru asigurarea lucrărilor şi prognozarea situaţiilor periculoase, determinarea şi trasarea zonelor de pericol pe planurile excavaţiilor miniere;
h) controlul asupra stării atmosferei miniere, conţinutului în ea a oxigenului, gazelor şi prafului nocive şi explozive ;
i) realizarea unor măsuri speciale pentru prognozarea şi prevenirea emanaţiilor bruşte a gazelor, răbufnirii apei, prăbuşirii rocilor şi coliziunilor dintre roci;
j) asigurarea deservirii lucrărilor miniere subterane de către serviciile miniere profesioniste de salvare, iar a lucrărilor de foraj în timpul explorării şi exploatării zăcămintelor de petrol şi de gaz - de către serviciile profesioniste pentru prevenirea şi lichidarea erupţiilor deschise de petrol şi de gaze;
k) sistarea lucrărilor în caz de pericol pentru viaţa lucrătorilor, evacuarea acestora într - un loc sigur şi realizarea măsurilor de lichidare a pericolului.
Articolul 78. Controlul şi supravegherea tehnică de stat asupra asigurării securităţii industriale la folosirea subsolului
(1) Supravegherea tehnică de stat asupra respectării de către beneficiarii subsolului a cerințelor securității industriale la desfășurarea activităților sau lucrărilor legate de folosirea subsolului se efectuează în conformitate cu Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.
(2) Supravegherea asupra evidenței, păstrării, utilizării, obținerii (procurării) materialelor explozive, exploatării spațiilor de păstrare a acestora (depozitelor), precum și admiterea la lucrările de dinamitare se efectuează în baza actelor permisive eliberate de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.
(3) Permisiunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive confirmă dreptul de obținere (procurare) a materialelor explozive și de exploatare a spațiilor de păstrare a acestora (depozitelor). Permisiunea se eliberează gratis, în baza cererii, scrisă în formă liberă, la care se anexează:
a) cartea tehnică a depozitului;
b) act de predare-recepție în exploatare a depozitului materialelor explozive;
c) copia de pe titlul de proprietate sau copia de pe contractul de locațiune a încăperilor pentru depozitarea materialelor explozive.
(4) Demersul privind admiterea la lucrările de dinamitare se eliberează în baza cererii, scrisă în formă liberă, la care se anexează:

a) contractul de efectuare a lucrărilor de dinamitare;
b) planul topografic, cu indicarea locului de efectuare a lucrărilor de dinamitare, hotarelor zonelor de pericol, locuințelor, edificiilor industriale, căilor ferate, comunicațiilor supraterane inginerești, aflate în limita zonelor de pericol;
c) coordonarea lucrărilor de dinamitare cu întreprinderi, organizații, autoritățile administrației publice locale și cu alte servicii (în cazul efectuării lucrărilor în bazine acvatice, zone adiacente sau învecinate);
d) ordinul pe întreprindere privind organizarea lucrărilor de dinamitare, cu desemnarea persoanei responsabile;
e) proiectul lucrărilor de dinamitare, în cazul efectuării lucrărilor de dinamitare în localități;
f) schemele de profil ale lucrărilor, schema tipică de protecție a zonei de pericol, în cazul efectuării lucrărilor de prospecțiuni seismice, cu utilizarea materialelor explozive.
(5) Permisiunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive, precum și demersul privind admiterea la lucrările de dinamitare se eliberează în termen de 3 zile de la data depunerii cererii.
(6) Termenul de valabilitate a permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive este de 12 luni, dacă încăperile sînt luate în locațiune, sau de 36 de luni, dacă depozitul aparține solicitantului cu titlu de proprietate.
(7) Termenul de valabilitate a demersului privind admiterea la lucrările de dinamitare pentru efectuarea unei explozii este de 3 zile, iar pentru efectuarea de multiple explozii este de 12 luni.
(8) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive și a demersului privind admiterea la lucrările de dinamitare se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezentul cod.

Capitolul XI
RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAŢIEI CU PRIVIRE LA SUBSOL ŞI SOLUŢIONAREA LITIGIILOR LEGATE DE FOLOSIREA SUBSOLULUI

Articolul 79. Răspunderea pentru încălcarea legislaţiei cu privire la subsol
(1) Persoanele fizice şi juridice răspund civil, contravenţional sau penal, în conformitate cu legislaţia, pentru:
a) folosirea neautorizată a subsolului;
b) încălcarea prevederilor actelor normative în domeniul efectuării în condiţii de securitate a lucrărilor legate de folosirea subsolului, protecţiei subsolului şi mediului înconjurător, inclusiv standardele, regulamentele tehnice şi regulile aprobate în modul stabilit;
c) încălcarea modului de atribuire în folosinţă a subsolului;
d) construirea neautorizată pe suprafeţele cu zăcăminte de substanţe minerale utile;
e) încălcările ce conduc la poluarea subsolului şi aduc zăcămintele de substanţe minerale utile într-o stare în care acestea nu mai pot fi exploatate;
f) încălcarea normelor, regulilor şi cerinţelor faţă de efectuarea lucrărilor de cercetări geologice ale subsolului;
g) încălcarea cerinţelor proiectelor tehnice aprobate, schemelor tehnologice şi planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere la exploatarea zăcămintelor de substanţe minerale utile, construirea şi exploatarea construcţiilor subterane nelegate de extragerea substanţelor minerale utile;
h) încălcarea dreptului de proprietate asupra informaţiei geologice şi asupra altei informaţii privind subsolul;
i) distrugerea sau deteriorarea sondelor de observaţie în regim pentru apele subterane, precum şi a semnelor geodezice şi de topografie minieră;
j) distrugerea sau pierderea documentaţiei geologice şi de topografie minieră, a duplicatelor

probelor, necesare pentru cercetarea în continuare a subsolului şi extragerea substanţelor minerale utile;
k) exploatarea iraţională şi selectivă (în afara proiectului) a sectoarelor bogate în zăcăminte de substanţe minerale utile, ce condiţionează pierderi neîntemeiate ale rezervelor de balanţă de substanţe minerale utile;
l) pierderile supranormative de substanţe minerale utile la extragerea acestora;
m) neîndeplinirea cerinţelor privind aducerea excavaţiilor miniere şi sondelor de foraj lichidate sau conservate într-o stare care ar asigura securitatea populaţiei, precum şi a cerinţelor referitor la recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere;
n) încălcarea modului de achitare a plăţilor la folosirea subsolului;
o) prezentarea unor rapoarte conţinînd date neveridice privind volumele extrase şi rezervele pierdute de substanţe minerale utile;
(2) Legislaţia poate stabili responsabilităţi şi pentru alte încălcări în domeniul folosirii subsolului.
Articolul 80. Compensarea prejudiciului cauzat
(1) Tragerea persoanei vinovate de încălcarea legislaţiei cu privire la subsol la răspundere contravenţională sau penală nu o eliberează de obligaţia de a înlătura încălcările comise de ea şi de a compensa prejudiciul cauzat.
(2) Prejudiciul cauzat beneficiarului subsolului ca urmare a acţiunilor autorităţilor administraţiei publice, persoanelor cu funcţie de răspundere, persoanelor juridice şi fizice vinovate de distrugerea calităţilor naturale ale subsolului sau de crearea condiţiilor care exclud, parţial ori total, posibilitatea folosirii în continuare a subsolului urmează a fi compensat în modul stabilit.
(3) Prejudiciul cauzat mediului ca urmare a activităţii beneficiarului subsolului urmează a fi compensat din contul beneficiarului subsolului.
(4) Gradul de răspundere şi mărimea compensării prejudiciului cauzat se stabilesc în fiecare caz aparte pe cale judiciară.
Articolul 81. Soluţionarea litigiilor în problemele folosirii subsolului
Litigiile în problemele folosirii subsolului se soluţionează de autorităţile administraţiei publice în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului în conformitate cu competenţa acestora şi de instanţele de judecată, în modul stabilit de legislaţie.

Capitolul XII
COOPERAREA INTERNAŢIONALĂ ÎN DOMENIUL FOLOSIRII ŞI PROTECŢIEI SUBSOLULUI

Articolul 82. Direcţiile principale şi tipurile cooperării internaţionale în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului
Republica Moldova declară drept prioritare următoarele direcţii şi tipuri principale de cooperare internaţională în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului:
a) dezvoltarea pieţei resurselor de materie primă minerală şi de produse ale prelucrării acestora, inclusiv prin crearea de condiţii favorabile pentru stabilirea unor relaţii reciproc avantajoase între subiecţii activităţii economice;
b) asigurarea accesului la subsol, cercetării acestuia şi valorificării în conformitate cu legislaţia;
c) elaborarea şi realizarea unor programe comune de lucrări în domeniul cercetării geologice a subsolului, extinderii şi îmbunătăţirii calitative a bazei de materie primă minerală;
d) elaborarea şi realizarea unor programe comune de lucrări în domeniul securităţii industriale, colaborarea pentru prevenirea şi lichidarea consecinţelor avariilor de mari proporţii la întreprinderile miniere;
e) coordonarea măsurilor privind perfecţionarea şi coordonarea documentelor normative şi metodice, ce reglementează lucrările de explorări geologice, în baza celor acceptate în practica mondială;
f) facilitarea accesului în condiţii comerciale la tehnologiile noi aplicate în domeniul explorării,

extragerii, prelucrării şi folosirii resurselor de materie primă minerală;
g) participarea la explorarea şi exploatarea în comun a zăcămintelor de substanţe minerale utile transfrontaliere şi la valorificarea altor resurse ale subsolului.

Capitolul XIII
DISPOZIŢII TRANZITORII

Articolul 83. Acţiunea dreptului de folosinţă asupra sectoarelor de subsol apărut pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod
(1) Dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol apărut pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se consideră valabil pe parcursul termenului stabilit anterior în actul de transmitere a zăcămintelor de substanţe minerale utile pentru valorificare industrială.
(2) Beneficiarii subsolului care au obţinut dreptul de folosinţă asupra sectoarelor de subsol pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod sînt în drept, pînă la expirarea termenului stabilit anterior, să se adreseze Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în vederea încheierii contractului privind folosirea sectoarelor de subsol fără organizarea concursului.
(3) Pentru încheierea contractului privind folosirea sectoarelor de subsol, beneficiarul va depune la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului o cerere , la care va anexa copii de pe actul de transmitere a zăcămîntului în valorificare industrială sau de pe o altă autorizaţie eliberată anterior pentru dreptul de exploatare a zăcămîntului, de pe actul perimetrului minier, de pe documentaţia tehnică (tehnologică) de proiect.

Capitolul XIV
DISPOZIŢII FINALE

Articolul 84. Intrarea în vigoare a prezentului cod
(1) Prezentul cod intră în vigoare la 3 luni de la data publicării.
(2) La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Codul subsolului nr.1511-XII din 15 iunie 1993 (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.11 , art.325), cu toate modificările şi completările ulterioare.
(3) Pînă la aducerea în concordanţă cu prevederile prezentului cod, actele legislative şi normative în vigoare se aplică în măsura în care nu contravin prezentului cod.
Articolul 85. Aducerea actelor legislative şi normative în concordanţă cu prezentul cod
Guvernul:
a) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului cod, va elabora şi va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislaţiei în vigoare în concordanţă cu prezentul cod;
b) în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului cod, va asigura aducerea actelor normative ale Guvernului şi ale altor autorităţi ale administraţiei publice în concordanţă cu prezentul cod.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr .3-XVI. Chişinău, 2 februarie 2009.